

වසර මැද
රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව
- 2009 -

මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය

වසර මැද රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව

2009

...

2003 අංක 03 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනතේ
10 වෙනි වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලදී.

මහින්ද රාජපක්ෂ

ජනාධිපති සහ මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍ය

වසර මැද රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව
2003 අංක 03 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනතේ
10 වෙනි වගන්තිය යටතේ ගරු මුදල් අමාත්‍යතුමා විසින් නිකුත් කරන ලදී.

2003 අංක 03 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනතේ 10 වෙනි වගන්තියට අනුව, වසර මැද රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්ය සාධනය සමබන්ධයෙන් වන වාර්තාවක් මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් අදාළ වර්ෂයේ ජූනි මස අවසාන දිනය වන විට මහජනතාවගේ දැන ගැනීම සඳහා නිකුත් කිරීමටත්, ඉන් ඉක්බිතිව එය පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමටත් අවශ්‍ය බව දැක්වේ.

රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායට අනුව රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වල යාවත්කාලීන තොරතුරු සැපයීම මෙම වාර්තාවේ අරමුණ වේ.

2009 වසරේ පළමු මාස හතර තුළ රජයේ ආදායම, වියදම, මුදල් ප්‍රවාහ ක්‍රියාකාරකම් සහ ණය ගැනීම් මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් වේ. ඒ අතරම, සාර්ව ආර්ථික කාර්ය සාධනය, මිල ගණන් පිළිබඳ වර්ධනයන්, විදේශ ආධාර, රාජ්‍ය ණය, ගෙවුම් ශේෂය සහ මුදල් හා ණය වර්ධනයන් පිළිබඳ ලබා ගත හැකි තොරතුරු අනුව යාවත්කාලීන දත්ත ද මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් වේ.

1 වන පරිච්ඡේදය

රාජ්‍ය මූල්‍ය උපනතීන්

සමාලෝචනය.

- ලෝක ආර්ථික වර්ධනයේ පසුබෑම හේතුවෙන් දේශීය ආර්ථික කටයුතු වලට ඇති වූ බලපෑම, රාජ්‍ය ආදායම අඩුවීමට අහිතකර ලෙස බලපෑවේය. පසු ගිය වසරේ අදාළ කාලය හා සැසඳීමේදී 2009 වසරේ පළමු මාස හතර තුළ රාජ්‍ය ආදායම සියයට 10 කින් පමණ අඩු විය. දේශීය නිෂ්පාදන සහ සේවා අංශයන්හි පසුබෑම, එකතු කළ අගය මත බදු සහ නිෂ්පාදන බදු වැනි වක්‍ර බදු ආදායම කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑවේය. පොලී පිරිවැය, වැටුප් හා විශ්‍රාම වැටුප් වියදම, පොහොර සහනාධාරය සඳහා වන වියදම සහ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා අරමුදල් සැපයීම වැඩිවීම හේතුවෙන් රාජ්‍ය වියදම සියයට 28 කින් වැඩි විය.
- මෙම වසරේ පළමු මාස හතර තුළදී, රාජ්‍ය ආයෝජන සඳහා වූ සමස්ත ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම් වලින් සියයට 23 ක් උපයෝජනය කර ඇත. මෙය, ආදායම අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවය තුළ සලකා බැලිය යුතුය. අයහපත් රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වයක් තුළ වුවද, මෙම කාලය තුළදී සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා රු. බිලියන 85ක් යෙදවීමට රජයට හැකිවූ අතර පසුගිය වසරේ අදාළ කාලය හා සැසඳීමේදී එය සියයට 14 කට වඩා වැඩි වීමකි. 2009 වසරේ සමස්ත ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම් වලින් සියයට 37 ක් වර්තන වියදම් විය.
- රාජ්‍ය ආදායමෙහි අඩුවීමත්, පොලී පිරිවැය, පොහොර සහනාධාරය සඳහා වියදම සහ වැටුප් සඳහා වියදම වැඩිවීම හේතුවෙන් ආදායම් හිඟය ද. දේ. නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 2.3 දක්වා වැඩි විය. සමස්ත අයවැය හිඟය රු. බිලියන 199 දක්වා වැඩි වූ අතර එය ද. දේ. නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 4 ක් වේ.
- ලෝක ආර්ථිකයේ, ආර්ථික සහ මූල්‍යමය අර්බුද තිබියදීත්, මෙම කාලය තුළදී සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා වන විදේශ ආධාර අඛණ්ඩව ලැබී ඇත. 2009 වසරේ මැයි මස අවසන් වන විට ලැබුණු සමස්ත විදේශ ප්‍රදාන සහ ණය ප්‍රමාණය ඇ. ඩො. මිලියන 403 ක් දක්වා වැඩි වූ අතර 2008 වසරේ අදාළ කාලය තුළ එය ඇ. ඩො. මිලියන 368 ක් විය.

වගුව 1.1
අයවැය සාරාංශය (ජනවාරි-අප්‍රේල්)- ආර්ථික විශ්ලේෂණයට අනුව

රු. මිලියන

	2008	2009
ආදායම	210,427	190,138
බදු	187,584	175,308
බදු නොවන	22,843	14,830
වියදම	303,847	389,788
වර්තන	229,236	308,416
රාජ්‍ය ආයෝජන	78,878	85,973
අනෙකුත්	-4,267	-4,601
ආදායම් හිඟය	-18,809	-118,278
සමස්ථ ශේෂය	-93,420	-199,651
මූල්‍යයනය	93,420	199,651
ප්‍රදාන	3,585	3,670
විදේශ ණය*	15,170	-2,133
දේශීය මූල්‍යයනය	74,665	198,114
බැංකු නොවන	56,276	48,849
බැංකු	18,389	149,265
ආදායම/ ද. දේ. නි. (%)	4.8	3.9
වර්තන වියදම් / ද. දේ. නි. (%)	5.2	6.2
රාජ්‍ය ආයෝජන/ ද. දේ. නි. (%)	1.8	1.7
ආදායම් හිඟය/ ද. දේ. නි. (%)	0.4	2.3
සමස්ථ අයවැය හිඟය/ ද. දේ. නි. (%)	2.1	4.0

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

* නාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මත විදේශීය ආයෝජනද ඇතුළත්ව.

රාජ්‍ය ආදායම

- 2009 වසරේ ජනවාරි- මැයි කාල පරිච්ඡේදය තුළ රාජ්‍ය ආදායම වශයෙන් රු. බිලියන 239.6 ක් උපයා ඇත. කෙසේ වෙතත්, 2008 වසරේ අදාළ කාලය හා සැසඳීමේදී, මෙම කාලය තුළ ඉපයූ ආදායම සියයට 8 කින් අඩු වී ඇත. ලෝක ආර්ථිකයේ පසුබෑම නිසා ආර්ථික වර්ධනය අඩුවීම, රාජ්‍ය ආදායම අඩුවීමට හේතු විය.
- නිෂ්පාදන සහ සේවා උප අංශයන්හි වර්ධනයෙහි අඩුවීම, එකතු කළ අගය මත බදු සහ නිෂ්පාදන බදු ආදායම අඩු වීමට හේතු වූ අතර ආනයනයන්හි සියයට 30 ක අඩුවීම ආනයන බදු ආදායම අඩුවීමට අහිතකර ලෙස බලපෑවේය. රජය විසින් ගන්නා ලද ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග, රාජ්‍ය ආදායම අඩුවීමේ ප්‍රවණතාව යම්තාක් දුරකට අඩු කිරීමටට හේතු විය. සෙස් බදු අනුපාත වැඩි කිරීම, ගෑස් සඳහා නිෂ්පාදන බද්දක් හඳුන්වා දීම, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද හඳුන්වා දීම, දුම්කොළ සහ මත්පැන් සඳහා වන නිෂ්පාදන බදු අනුපාත වැඩි කිරීම සහ ඇතැම් ආනයන සඳහා නිශ්චිත බදු හඳුන්වා දීම, රජයේ ආදායම අඩුවීම අවම කිරීම සඳහා හඳුන්වා දුන් ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් වේ. කෙසේ වෙතත්, ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ මිල ගනන් අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවය හා ඒ අනුව බදු ආදායම අඩුවීම සහ එම මිල ගණන් අඩුවීමේ ප්‍රතිලාභ දේශීය පාරිභෝගිකයින්ට ලබා දීම ද සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙම ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

1.2 වගුව

රාජ්‍ය ආදායමේ ක්‍රියාකාරීත්වය (ජනවාරි- මැයි)

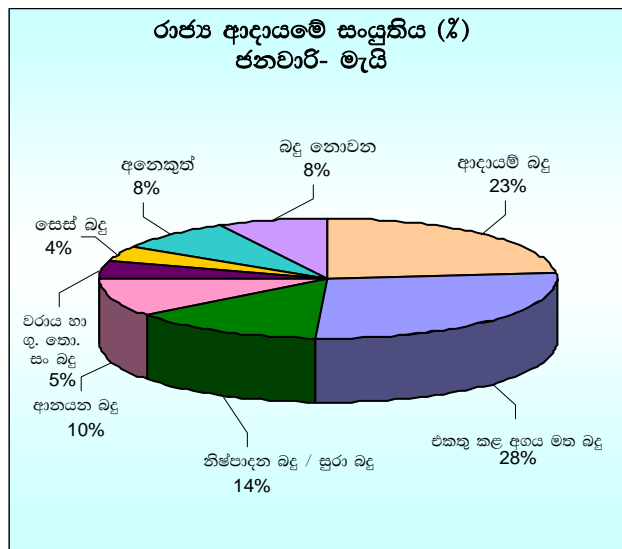
රු. මිලියන

	2008	2009	වර්ධනය %
බදු ආදායම	237,070	221,293	-6.7
ආදායම් බදු	48,998	56,307	14.9
එකතු කළ අගය මත බදු	86,904	66,161	-24.3
නිෂ්පාදන බදු/ සුරා බදු	41,503	32,453	-21.8
සෙස් බදු	9,317	10,352	11.1
වරාය හා ගුවන්තොටුපල සවිංචන බදු	12,996	11,676	-10.2
ආනයන බදු	22,945	24,658	7.5
අනෙකුත්	14,408	19,686*	39.5
බදු නොවන ආදායම	25,438	18,337	-27.9
මුළු ආදායම	262,508	239,630	-8.7

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

* ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද මගින් එකතු කර ගන්නා ලද රු. මිලියන 4,133 ද ඇතුළුව

රූප සටහන 1.1

ආදායම් බදු

සංස්ථාපිත ලාභ මත බදු, පුද්ගල ආදායම් බදු, පොලී ආදායම් මත බදු සහ ආර්ථික සේවා ගාස්තු වලින් 2009 වසරේ පළමු මාස පහ තුළ එකතු කර ගන්නා ලද මුළු ආදායම රු. මිලියන 56,030 ක් වූ අතර 2008 වසරේ ආදායම කාලය හා සැසඳීමේදී එය සියයට 14 ක වැඩිවීමකි.

බදු පදනම පුළුල් කිරීම සඳහා පසුගිය වසර කිහිපය තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග, ආදායම් බදු ආදායම වැඩිවීමට හේතුවිය. තවද, ආර්ථිකයේ ප්‍රමුඛතා අංශ නංවාලීම සඳහා බදු නිදහස් කිරීම් සහ බදු සහන ලබා දීමට ගන්නා ලද ක්‍රියා මාර්ග, 2009 අයවැය යෝජනා මඟින් හඳුන්වා දුන් ඇතැම් යෝජනා මඟින් තව දුරටත් ශක්තිමත් කරන ලද අතර එවැනි ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- අළුතින් ඉදිකරන ලද හෝ නවීකරණය කරන ලද සිනමා ශාලා මඟින් උපයන ආදායම සඳහා වන බදු විරාම කාලසීමාව අවුරුදු 5 සිට 7 දක්වා දීර්ඝ කිරීම
- ඕනෑම භාණ්ඩයක් අපනයනය කිරීමෙන් ලැබෙන ලැබීම්, යම් නිෂ්පාදකයකු විසින් තමා විසින් නිෂ්පාදනය කළ භාණ්ඩයක් අපනයනකරුවෙකුට විකිණීමෙන් ලැබෙන ලැබීම් සහ ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් අනුමත කළ සංචාරක හෝටලේ හෝ දේශීය සංචාරක ක්‍රියාකරුවන් සහ දේශීය සංචාරක නියෝජිතයන් විසින් උපයන ලැබීම් සඳහා, වර්ෂයක කාලයක් සඳහා ආර්ථික සේවා ගාස්තු බදු බැඳියාවෙන් නිදහස් කිරීම් ලබා දීම.
- බර කිලෝ ග්‍රෑම් 1 නොඉක්මවූ පැකට් කර අපනයනය කරන තේ සඳහා සියයට 15 ක සහනදායී බදු අනුපාතයක් හඳුන්වා දීම.
- උපයන විට ගෙවීම් (PAYE) බදු ගෙවීමට යටත්වන බදු අනුප්‍රමාණ කාණ්ඩ පුළුල් කිරීම.

එකතු කළ අගය මත බදු

- 2008 වසරේ මැයි මස වන විට රු. මිලියන 86,904 ක් වූ එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම හා සැසඳීමේදී 2009 වසරේ අදාළ කාලය තුළ එය රු. මිලියන 66,161 ක් විය. බණිජ තෙල් නොවන අපනයන සියයට 30 කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයකින් අඩුවීම, විශේෂයෙන් සේවා සහ නිෂ්පාදන අංශයන්හි වර්ධනයේ අඩුවීමත් සමග දේශීය ආර්ථික වර්ධනයේ අඩුවීම, එකතු කළ අගය මත ආදායම බදු අඩුවීමට දැඩි ලෙස බලපා ඇත. තවද, බණිජ තෙල් නිෂ්පාදනවල මිල අඩුවීම, එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාතය සියයට 15 සිට 12 දක්වා අඩු කිරීම සහ දුම්වැටි අලෙවියෙහි සහ මත්පැන් නිෂ්පාදනයේ අඩු වර්ධනය, එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම අඩුවීමට හේතු විය.

1.3 වගුව

එකතු කළ අගය මත බදු රැස් කිරීම් කාර්ය සාධනය (ජනවාරි - මැයි)

රු. මිලියන

බදු පදනම	2008	2009	වර්ධනය (%)
දේශීය	47,819	44,801	-6.3
ආනයන	42,601	24,111	-43.4
දළ ආදායම	90,420	68,912	-23.8
ප්‍රතිගෙවුම්	3,516	2,751	-21.8
ශුද්ධ ආදායම	86,904	66,161	-24.3
ප්‍රතිගෙවුම් ශුද්ධ ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස	3.9	3.9	

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

දැනටමත් ක්‍රියාත්මක වන බදු නිදහස් කිරීම් වලට අමතරව 2008 වසර අගභාගයේ හා 2009 ජනවාරි 1 වන දින සිට, සංවර්ධනය කටයුතුවලට අදාළ එකතු කළ අගය මත බදු ගෙවීමෙන් නිදහස් කිරීම් කිහිපයක් ලබා දෙන ලදී.

එකතු කළ අගය මත බදු නිදහස් කිරීම්

- විකල්ප බලශක්ති ප්‍රභවයන් ලෙස සූර්ය බලශක්ති උත්පාදනය ප්‍රවලිත කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය සූර්ය බලශක්ති යන්ත්‍ර සහ උපාංග ආනයනය සහ සැපයුම.
- දේශීය කර්මාන්ත නගාසිටුවීම සඳහා තේ කර්මාන්තය සඳහා අවශ්‍ය දේශීයව නිෂ්පාදිත යන්ත්‍රෝපකරණ සහ ශල්‍ය සැරහුම් සැපයීම.
- පිත්තල කර්මාන්ත අංශයේ ස්වයං රැකියා ප්‍රවර්ධනය සඳහා ජාතික ශිල්ප සභාව විසින් ආනයනය කරනු ලබන පිත්තල තහඩු, පිත්තල බෝල, නූල් ඩයි වර්ග, ලාටු යනාදිය ආනයනය.
- දේශීය ව්‍යවසායකයින්ගේ නිෂ්පාදන පිරිවැය අඩු කිරීමට අඩු මිලකට විදුලිබලය සැපයීම සඳහා විදුලිබල ජනනය පිණිස යොදා ගන්නා රසායනික නැප්තා ආනයනය.

- ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජීවනෝපාය හා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා මග නැගුම, ගම නැගුම, සමෘද්ධි සහ ප්‍රජා වාරිමාර්ග ව්‍යාපෘති සඳහා ඉදිකිරීම් සේවා සැපයීම.

නිෂ්පාදන බදු / සුරාබදු

- 2008 වසරේ ජනවාරි සිට මැයි දක්වා ඉපයූ රු. මිලියන 41,503 ක බදු ආදායම හා සැසඳීමේදී, දුම්වැටි, මධ්‍යසාර, මෝටර් රථ වාහන, බනිජ තෙල් සහ තෝරාගත් කල්පවත්නා පාරිභෝගික භාණ්ඩ මත පනවා ඇති නිෂ්පාදන බදු මඟින්, 2009 වසරේ මුල් මාස පහ තුළදී එම ආදායම රු. මිලියන 32,454 ක් විය.
- නිෂ්පාදනය පහත වැටුණද බදු අනුපාත ඉහල නැංවීම හේතුවෙන් සුරා බදු ආදායම රු. මිලියන 12,007 ක් වූ අතර එය පසුගිය වර්ෂයේ එම කාලය හා සසඳන කල සියයට 5 ක ආංශික වර්ධනයක් වේ. අදාල කාලය තුළදී රාජ්‍ය ආදායමට බලපෑමක් ඇති කරමින් දුම්වැටි අලෙවියද සියයට 5 කින් පහත වැටිණි. වාහන ආනයනය සඳහා රාජ්‍ය සේවකයින්ට ලබාදුන් බදු සහන ඉවත් කලද වාහන ආනයනය අඛණ්ඩව පහත වැටිණි. 2008 වසරේ ජනවාරි - මැයි කාලය හා සැසඳීමේදී, රාජ්‍ය සේවකයින්ට ලබාදුන් බදු සහන හේතුවෙන් අඩු මට්ටමක පැවති ආදායම රැස් කිරීම ඇතුළත්ව මෙම වසරේ අදාල කාලය තුළදී රාජ්‍ය ආදායම සියයට 73 කින් තවදුරටත් පහත වැටුණි. එසේම කල්පවත්නා පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයනයේ පැවති මන්දගාමී ස්වභාවයද රාජ්‍ය ආදායම රැස් කිරීම, කෙරෙහි අහිතකර අන්දමින් බලපා ඇත. 2009 ජනවාරි 1 දින සිට ගැස් මත නිෂ්පාදන බද්දක් පැනවීම තුළින් නිෂ්පාදන බදු ආදායම සීඝ්‍ර ලෙස පහත වැටීම යම් තරමකට අඩු කිරීමට හැකිවිය.

1.4 වගුව

නිෂ්පාදන බදු කාර්ය සාධනය (ජනවාරි-මැයි)

අයිතමය	රු. මිලියන		
	2008	2009	වර්ධනය (%)
මත්පැන්	11,439	12,006	5.0
දුම්වැටි	14,322	13,360	-6.7
බනිජ තෙල් සහ මෝටර් රථ	12,605	5,438	-56.9
අනෙකුත්	3,137	1,649	-47.4
එකතුව	41,503	32,453	-21.8

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

නිෂ්පාදන බදු අනුපාත වෙනස් කිරීම

- 2009 මාර්තු මස සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි, දුම්වැටි සහ මත්පැන් සඳහා වන නිෂ්පාදන බදු අනුපාත සංශෝධනය කර ඇත.
- 2009 ජනවාරි 1 වන දින සිට එල්පී ගැස් සඳහා කි.ග්‍රෑ. 1 ට රු. 8 ක නිෂ්පාදන බද්දක් පනවන ලද අතර 2009 මාර්තු 1 වන දින සිට එම බද්ද කි.ග්‍රෑ.1 ට රු. 27.50 දක්වා තවදුරටත් වැඩි කරන ලදී. 2009 මැයි මස 1 වන දින සිට එය කි. ග්‍රෑ.1 ට රු.26.50 දක්වා අඩුකරන ලදී.

1.5 වගුව

දුම්වැටි සඳහා වන නිෂ්පාදන බදු අනුපාත සංශෝධනය

දුම්වැටි 1000 කට

දුම්වැටියක දිග පරාසය	2008 මාර්තු	2008 නොවැ.	2009 ජන.	2009 මාර්තු	වර්ධනය (%)
මි.මි. 84 වඩා වැඩි	9,870	10,870	11,170	12,170	23.3
මි.මි. 72 හා මි. මි. 84 අතර	8,850	9,380	9,681	10,715	21.1
මි.මි. 67 හා මි. මි. 72 අතර	7,219	7,745	7,991	8,485	17.5
මි.මි. 60 හා මි. මි. 67 අතර	4,520	5,048	5,215	5,706	26.2
මි.මි. 60 ට අඩු	2,215	2,215	2,289	2,289	3.3

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

- 2008 වසරේ නොවැම්බර් 7 දින සිට තීන්ත සඳහා වන නිෂ්පාදන බද්ද කි.ග්‍රෑ. 1 ට රු. 16 ක් ලෙස සංශෝධනය කල අතර මිශ්‍ර කල සිසිල් බීම සඳහා ලීටර් 1 ට රු. 6 ක නිෂ්පාදන බද්දක් පනවන ලදී.

ආනයන බදු

- 2009 පලමු මාස පහ තුළ ආනයන බදු ආදායම සියයට 8 කින් වැඩි වූ අතර එය රු.මිලියන 24,658 ක් විය. නිශ්චිත බදු පැනවීම, පවතින නිශ්චිත බදු අනුපාත වැඩි කිරීම සහ ඛනිජ තෙල් ආනයන සඳහා නිශ්චිත බදු අනුපාත පැනවීම ආනයනය බදු ආදායම වැඩිවීමට හේතු වූ අතර මෝටර් රථ සහ අනෙකුත් කල්පවත්නා ද්‍රව්‍ය ආනයනය අඩුවීම බදු ආදායමේ වර්ධනය අඩු වීමට හේතු විය.
- ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ මිල ගණන් අඩු වූ විමත් සමගම අත්‍යවශ්‍ය පාරිභෝගික භාණ්ඩ සඳහා වන විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද, එම භාණ්ඩ වල දේශීය මිල ගණන් වලට බලපෑමක් නොවන ලෙස වැඩි කිරීමට රජයට හැකි විය. මීට පෙර බදු වර්ග කිහිපයක් යටතේ අයකල ඒකීය බදු අනුපාත සඵල බදු අනුපාත වලට වඩා බොහෝ සෙයින් අඩුවීම හේතුවෙන් බදු ආදායම අහිමිවීම යම්තාක් දුරකට අඩුකර ගැනීමට මෙමගින් හැකිවිය. 2009 වසරේ ජනවාරි මැයි කාලය තුළ විශේෂ වෙළෙඳභාණ්ඩ බද්ද මගින් ඉපයූ ආදායම රු. මිලියන 9,000 ක් වේ.

ආනයන බදු වෙනස්කම්

- 2008 නොවැම්බර් 7 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි පෙට්‍රල් ලීටරයකට රු. 35 ක හා ඩීසල් ලීටරයකට රු. 15 ක නිශ්චිත අනුපාතයක් පැනවීම. 2009 අප්‍රේල් සිට පෙට්‍රල් ලීටරයකට රු.10 ක බදු අත්හැරීමක් ලබාදීම.
- තිරිඟු ඇට සඳහා කිලෝ ග්‍රෑමයකට රු. 10 ක නිශ්චිත බදු අනුපාතයක් 2009 පෙබරවාරි සිට පැනවීම
- ආහාරයට ගන්නා තෙල් සඳහා වූ කිලෝ ග්‍රෑමයකට රු.40 ක් වූ නිශ්චිත අනුපාතය සිට 2009 අප්‍රේල් සිට රු.60 දක්වා වැඩි කිරීම.
- පිගන් ගඩොල් වර්ග මීටරයකට රු. 100 ක් වූ නිශ්චිත අනුපාතය 2009 මාර්තු සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි වර්ග මීටරයකට රු. 200 දක්වා වැඩි කිරීම
- 2009 මාර්තු සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි කිරිපිටි මත කිලෝ ග්‍රෑමයකට රු. 125 ක නිශ්චිත අනුපාතයක් පැනවීම සහ එතෙක් පැවති ඒකාබද්ධ බද්ද වෙනුවට සාමාන්‍ය බදු ව්‍යුහයට යටත් කිරීම
- එක් බයිසිකලයකට රු.750 ක් ලෙස පැවති නිශ්චිත බදු අනුපාතය රු.1,500 දක්වා වැඩි කිරීම

1.6 වගුව

විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බදු අනුපාත වෙනස් කිරීම් (ජන-මැයි2009)

(කි.ග්‍රෑ/රු.)

අයිතමය	අයකරනු ලබන බදු අනුපාත		
	06.11.2008	03.02.2009	30.03.2009
කිරි පිටි	15	35*	-
අර්තාපල්	20	25	25
බී එෆ් ඉන්	20	25	25
කව්පි	15	25	35
කඩල	15	25	30
මුං ඇට	13	15	15
මයිසුර් පරිප්පු	6	6	20
මිරිස්	30	40	40
ටින් මාළු	25	40	85
සුදු සීනි	16	16	16
හාල් මැස්සන්	20	35	30

* 2009.02.26 දිනැති අංක 1590/17 ගැසට් නිවේදනය මගින් මෙම බදු අනුපාතය කි.ග්‍රෑමයට රු. 55 දක්වා වැඩි කරන ලදී.
මූලාශ්‍රය: වෙළෙඳ තීරු බදු හා ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

අනෙකුත් බදු

- වරාය හා ගුවන් තොටුපල සංවර්ධන බද්ද මගින් රු. මිලියන 11,676 ක ආදායමක් උපයන ලදී. 2009 ජනවාරි 1 වන දින සිට සාමාන්‍ය අනුපාතය සියයට 5 දක්වා වැඩි කරනු ලැබූ අතර ඖෂධ නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගන්නා අමුද්‍රව්‍ය සහ ඇතැම් යන්ත්‍ර සඳහා සියයට 2 ක අඩු අනුපාතයක් ලබා දෙනු ලැබිණි.
- පැවැති සෙස් බදු අනුපාතයන් වැඩි කිරීම සහ ඇතැම් අයිතම මත සෙස් බද්ද පැනවීම හේතුවෙන් 2008 වසරේ අදාළ කාල පරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේදී සෙස් බදු ආදායම සියයට 11 කින් වැඩි වී රු. මිලියන 10,352 ක් විය.
- 2009 මුල් මාස පහ තුළදී රු. මිලියන 4,133 ක ආදායමක්, අළුතින් හඳුන්වා දුන් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද මගින් උපයන ලදී. 2009 මැයි 1 වන දින සිට මෙම බදු අනුපාතය සියයට 3 දක්වා වෙනස් කරනු ලැබිණි.

බදු නොවන ආදායම

2008 වසරේ ජනවාරි මැයි කාලපරිච්ඡේදයේදී ඉපයූ රු. මිලියන 25,438 ක අදායමට සාපේක්ෂව 2009 ජනවාරි - මැයි තුළදී බදු නොවන ආදායමින් රු. මිලියන 18,565 ක් උපයන ලදී. කෙසේ වුවද 2008 වසරේ බදු නොවන ආදායම රු. මිලියන 8,000 ක මහ බැංකු ලාභ පැවරීමක් අයත්ව තිබූ අතර 2009 අදාළ කාලය තුළ එවැනි ලාභ පැවරීමක් සිදුවී නැත.

1.1 සටහන
මූල්‍ය හා ආදායම් සම්බන්ධ ව්‍යවස්ථා (2008 නොවැම්බර් - 2009 ජූනි)

ව්‍යවස්ථාව	අරමුණ
2009 අංක 19 දරන දේශීය ආදායම් (සංශෝධන) පනත	2009 අය වැය යෝජනා පරිදි කිසියම් පුද්ගලයින්ට සහ ආයතනවලට ආදායම් බදු නිදහස් කිරීම් ලබා දීම සහ ආදායම් බදු සහන ලබා දීම.
2009 අංක 15 දරන එකතු කළ අගය මත බදු (සංශෝධන) පනත	2009 අයවැයෙන් සඳහන් කළ නිදහස් කිරීම්, වැට් බදු සඳහා ලියාපදිංචිය සීමා කිරීම සහ බදු අනුපාත අඩු කිරීම් ලබා දීම.
2009 අංක 16 දරන ආර්ථික සේවා ගාස්තු (සංශෝධන) පනත	අයවැය යෝජනා සහ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමේ යෝජනාවලියේ යෝජනා ඇතුළත් කිරීම
2009 අංක 13 දරන මුදල් (සංශෝධන) පනත	වරාය සහ ගුවන්තොටුපොළ සංවර්ධන බද්ද සියයට 3 සිට සියයට 5 දක්වා වැඩි කිරීම
2009 අංක 18 දරන මුදල් (සංශෝධන) පනත	පුද්ගල ආදායම් බදු ගෙවන්නන් සමාජ වගකීම් බදු බැඳියාවෙන් නිදහස් කිරීම සහ සමාගම් ආදායම් බදු පමණක් සමාජ වගකීම් බද්දට යටත් කිරීම
2009 අංක 13 දරන මුදල් (සංශෝධන) පනත	දැනට ජංගම දුරකථන සහ රැහැන් රහිත දුරකථන සඳහා අයකරනු ලබන සියයට 10 දුරකථන ග්‍රාහක බද්ද රැහැන් සහිත ස්ථාවර දුරකථන සඳහාද අයකිරීම
2009 අංක 18 දරන මුදල් (සංශෝධන) පනත	කොන්ත්‍රාත් ලබා දෙනවා විසින් කොන්ත්‍රාත්කරුට අදාළ ගෙවීම් කරන අවස්ථාවේ ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංරක්ෂණ බදු අඩු කිරීම සඳහා ප්‍රතිපාදන සැලසීම
2009 අංක 17 දරන හර බදු (සංශෝධන) පනත	හරබදු රැස්කිරීමට අදාළ විධිවිධාන ව්‍යවස්ථාපිත කිරීම සඳහා වූ සංශෝධන
2009 අංක 14 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) (සංශෝධන) පනත	මූලික පදනම වශයෙන් බදු ගණනය කිරීමේදී සියළුම බදු වෙනුවට තෝරාගත් බදු පමණක් යොදා ගැනීම සඳහා වූ සංශෝධන
2009 අංක 9 දරන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පනත	2009 අයවැය යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීම

1.7 වගුව රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් - 2009	
ආනයන ගාස්තු	
2008.11.07	ආ. සං. ආ. 2008, 2008.11.06 දිනැති අංක 1574/13 දරන ගැසට් නිවේදනය - අයවැය යෝජනා අනුව රේගු බදු වෙනස්කිරීම
2009.02.04	ආ. සං. ආ. 1/ 2009, 2009.02.03 දිනැති අංක 1587/9 දරන ගැසට් නිවේදනය - කිරිගු ඇට සඳහා රු. 10 ක නිශ්චිත බදු අනුපාතයක් හඳුන්වා දීම.
2009.04.01	ආ. සං. ආ. 2/2009, 2009.03.30 දිනැති 1595/11 දරන ගැසට් නිවේදනය - කිරිපිටි, පිඟන් ගඩොල්, පා පැදි, වායු සමීකරණ සඳහා රේගු බදු වැඩි කිරීම සහ නව සංකේතාංක හඳුන්වා දීම
2009.04.07	ආ. සං. ආ. 3/2009, 2009.04.06 දිනැති 1596/7 දරන ගැසට් නිවේදනය - ෆාම් තෙල් සඳහා බදු අනුපාත වැඩි කිරීම
නිෂ්පාදන බදු/ සුරා බදු	
2008.11.07	1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ (2008.11.06 දිනැති 1574/8 දරන ගැසට් නිවේදනය) 3 වගන්තිය - 2009 අයවැයේ සඳහන් පරිදි බදු අනුපාත සංශෝධනය කිරීම
2008.11.07	1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ (2008.11.06 දිනැති 1574/9 දරන ගැසට් නිවේදනය) 3 "ඇ" වගන්තිය- නිෂ්පාදන බදු පැනවිය හැකි විශේෂිත භාණ්ඩ සඳහා බදු නිදහස් කිරීම් ලබා දීම
2009.01.01	1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ (2008.12.31 දිනැති 1582/14 දරන ගැසට් නිවේදනය) 3 වගන්තිය- දුම්වැටි සඳහා නිෂ්පාදන බදු සංශෝධනය කිරීම
2009.01.01	1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ (2008.12.31 දිනැති 1582/12 දරන ගැසට් නිවේදනය) 3 වගන්තිය- ගෑස් සඳහා නිෂ්පාදන බදු පැනවීම
2009.02.28	1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ (2009.02.27 දිනැති 1590/18 දරන ගැසට් නිවේදනය) 3 වගන්තිය- ගෑස් සඳහා නිෂ්පාදන බදු පැනවීම
2009.03.05	1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ (2009.03.04 දිනැති 1591/10 දරන ගැසට් නිවේදනය) 3 "ඇ" වගන්තිය- නිෂ්පාදන බදු පැනවිය හැකි විශේෂිත භාණ්ඩ සඳහා බදු නිදහස් කිරීම් ලබා දීම
2009.03.27	1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ (2009.03.26 දිනැති 1594/23 දරන ගැසට් නිවේදනය) 3 වගන්තිය- දුම්වැටි සඳහා නිෂ්පාදන බදු සංශෝධන
2009.05.01	1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනතේ (2009.04.30 දිනැති 1599/21 දරන ගැසට් නිවේදනය) 3 වගන්තිය- ගෑස් සඳහා නිෂ්පාදන බදු සංශෝධනය
විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද	
2008.11.07	අත්‍යවශ්‍ය වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද (2008.11.06 දිනැති අංක 1574/11 දරන ගැසට් නිවේදනය) - අයවැය යෝජනා අනුව විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බදු අනුපාතය සංශෝධනය කිරීම
2009.01.21	අත්‍යවශ්‍ය වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද (2009.01.20 දිනැති අංක 1585/10 දරන ගැසට් නිවේදනය) - කිරිපිටි සඳහා විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද වැඩි කිරීම

2009.02.04	අත්‍යවශ්‍ය වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද (2009.02.03 දිනැති අංක 1587/10 දරන ගැසට් නිවේදනය) - කිරිපිටි සඳහා විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද සංශෝධනය කිරීම
2009.02.27	අත්‍යවශ්‍ය වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද (2009.02.26 දිනැති අංක 1590/18 දරන ගැසට් නිවේදනය) - කිරිපිටි සඳහා විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද සංශෝධනය කිරීම
2009.04.01	අත්‍යවශ්‍ය වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද (2009.03.30 දිනැති අංක 1595/09 දරන ගැසට් නිවේදනය) - කිරිපිටි සඳහා විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද ඉවත් කිරීම
2009.04.01	අත්‍යවශ්‍ය වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද (2009.03.30 දිනැති අංක 1595/10 දරන ගැසට් නිවේදනය) - කිරිපිටි හැරුණු විට විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩවලට අයත් අනෙකුත් භාණ්ඩ සඳහා බදු සංශෝධනය කිරීම
එකතු කළ අගය මත බද්ද	
2009.01.01	2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ (2009.01.01 දිනැති අංක 1582/35 දරන ගැසට් නිවේදනය) 2 "අ" වගන්තිය - එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාතය සියයට 15 සිට සියයට 12 දක්වා අඩු කිරීම
සෙස් බදු	
2008.11.07	1979 අංක 40 දරන ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන පනතේ 14 වන වගන්තිය (2008.11.06 දිනැති 1574/7 දරන ගැසට් නිවේදනය)- සෙස් බදු ඉහළ දැමීම
2009.02.02	1979 අංක 40 දරන ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන පනතේ 14 වන වගන්තිය (2009.01.30 දිනැති 1586/26 දරන ගැසට් නිවේදනය)- සෙස් බදු ඉහළ දැමීම
2009.02.21	1979 අංක 40 දරන ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන පනතේ 14 වන වගන්තිය (2008.02.20 දිනැති 1589/31 දරන ගැසට් නිවේදනය)- පාවහන් කොටස් සඳහා බදු අනුපාත සංශෝධනය
2009.03.06	1979 අංක 40 දරන ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන පනතේ 14 වන වගන්තිය (2009.03.05 දිනැති 1591/14 දරන ගැසට් නිවේදනය)- සෝගම් ඇට සඳහා සෙස් බදු පැනවීම.
2009.04.02	1979 අංක 40 දරන ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන පනතේ 14 වන වගන්තිය (2008.04.02 දිනැති 1595/25 දරන ගැසට් නිවේදනය)- සෙස් බදු සංශෝධනය කිරීම
ආදායම් බදු	
2009.04.28	2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 217 වන වගන්තිය -(2009.04.28 දිනැති 1599/13 දරන ගැසට් නිවේදනය) - සේවා දායකයා විසින් විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල්වලට දායක වීම හා එම අරමුදල් මගින් කරනු ලබන ආයෝජන සඳහා වූ මාර්ගෝපදේශ
අනෙකුත් බදු ක්‍රියාකාරකම්	
2009.01.01	2002 අංක 11 දරන මුදල් පනත (2009.01.01 දිනැති අංක 1582/15 දරන ගැසට් නිවේදනය) විශේෂිත භාණ්ඩ සඳහා සහනදායී බදු අනුපාත සහ නිදහස් කිරීම් යොදා ගැනීම

රජයේ වියදම

- රු. මිලියන 308,416 ක පුනරාවර්තන වියදමක්ද, රු. මිලියන 81,372 ප්‍රාග්ධන වියදමක්ද සහිතව 2009 වසරේ පළමු මාස හතර සඳහා රජයේ සමස්ත වියදම රු. මිලියන 389,788 ක් විය. 2008 වර්ෂයේ අගභාගයේදී පැවැති ඉහළ පොලී අනුපාතය සමගින් විදේශ ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොලේ ණය ගැනීමේ දුෂ්කරතා හේතුවෙන් දේශීය වෙළෙඳපොල මගින් ඉහළ ණය ගැනීමක් පිළිඹිබු කරමින් පොලී පිරිවැය උපයෝජනය ඉහළ යාම පුනරාවර්තන වියදම සඳහා අධික පීඩනයක් එල්ල කරන ලදී. එයට අමතරව, පොහොර සහනාධාරය වියදම් සහ වැටුප් හා විශ්‍රාම වැටුප් වියදම් ඉහළ යාම තවදුරටත් පුනරාවර්තන වියදම මත අහිතකර බලපෑම් ඇති කිරීමට හේතු විය.
- 2009 වසරේ මුල් මාස හතර තුළ රාජ්‍ය ආයෝජනය රු. බිලියන 85 ක පැවැතුණි. මෙම කාලය තුළ විදුලි උත්පාදනය, වරාය, මාර්ග සහ වාරිමාර්ග ආදී ක්ෂේත්‍රයන්හි ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් තව දුරටත් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන ගිය අතර, ඉහළ සම්පත් යෙදවීමක් සහිතව ග්‍රාමීය සංවර්ධන මූලාරම්භයන්ද ඉදිරියට ගෙන යනු ලැබිණි.

1.8 වගුව

රාජ්‍ය වියදමෙහි කාර්ය සාධනය (ජනවාරි-අප්‍රේල්)

රු. මිලියන

	2008	2009 (කාලකාලික)
පුනරාවර්තන වියදම	229,236	308,416
වැටුප් හා වේතන	74,749	86,681
පොලී	71,437	108,341
සමෘද්ධි	3,468	3,719
පොහොර සහනාධාරය	11,260	17,428
විශ්‍රාම වැටුප්	25,001	27,233
අනෙකුත් වියදම්	43,321	65,014
රාජ්‍ය ආයෝජන	78,878	85,973

මූලාශ්‍රය: ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව

වැටුප් හා විශ්‍රාම වැටුප් වියදම

- රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ වැටුප් වියදම රු. මිලියන 86,681 ක් වූ අතර එය පසුගිය වසරේ අදාළ කාල පරිච්ඡේදය හා සසඳන කළ සියයට 16 ක වැඩිවීමකි. මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළ එක් රාජ්‍ය සේවකයෙකුට මාසයකට රු. 4,500 ක ජීවන වියදම් දීමනාවක් ලබා දීම සහ 2008 වසරේදී විශේෂයෙන්ම ආරක්ෂක සේවා සඳහා නව බඳවා ගැනීම්, වැටුප් සඳහා වියදම වැඩිවීමට හේතු විය.
- සියයට 17 ක වර්ධනයක් සටහන් කරමින් සමස්ත විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් රු. මිලියන 27,233 දක්වා වැඩි විය. මෙම වර්ධනයට 2008 වසරේදී එක්වූ 12,000 ක පමණ විශ්‍රාමිකයින්ගේ සම්පූර්ණ බලපෑම ද 2009 පළමු මාස හතරේදී තවත් 4,000 ක් පමණ විශ්‍රාමිකයින් එක් වීමද හේතු විය. මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළදී මසකට රු. 2,000 ක් ජීවන වියදම් දීමනාවක් ලෙස විශ්‍රාමිකයෙකුට ලැබුණු අතර 2008 වසරේ අදාළ කාල පරිච්ඡේදය තුළ එය මසකට රු. 1,250 ක් විය.

පොලී වියදම

- විදේශීය හා දේශීය ණය මත පොලී ගෙවීම් රු. මිලියන 108,341 ක් වූ අතර 2008 වසරේ අදාළ කාල පරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ එය සියයට 52 ක වර්ධනයකි. 2008 වසර අවසන් භාගයේදී අපේක්ෂිත විදේශ ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළ ණය ගැනීම් නොලැබීම හේතුවෙන් දේශීය කෙටිකාලීන ණය ගැනීම් විශාල වශයෙන් සිදු කිරීම 2009 වසරේ මෙම කාල සීමාව තුළ පොලී වියදම වැඩි වීමට හේතු විය. ඒ අතරම රාජ්‍ය ආදායම පහත වැටීම නිසා, සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සහ අනෙකුත් වියදම් මූල්‍යනය සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල් පියවා ගැනීමට විශාල වශයෙන් දේශීය වෙළෙඳපොළෙන් ණය ගැනීමට සිදු විය. 2009 මැයි මස අවසන් වනවිට භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල පොලී අනුපාතයන් 2008 දෙසැම්බර් මස පැවති අනුපාතයන් හා සැසඳීමේදී පදනම් ඒකක 520 කින් පමණ අඩුවීම කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි. මෙම අඩුවීමේ වාසිය වසර අඟවන විට පොලී වියදම අඩුවීමට හේතු වනු ඇත.

1.9 වගුව

එලදායිකා අනුපාතයේ හැසිරීම (%) - 2009

වසර	භාණ්ඩාගාර බිල්පත්			භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර			
	දින 91	දින 182	දින 91	දින 182	දින 91	දින 182	වසර 5
2008 මැයි	17.14	18.50	18.65	17.92	17.00	-	15.55
2008 දෙසැ.	17.33	18.57	19.12	20.53	20.34	19.60	-
2009 ජන.	15.94	16.77	15.76	18.34	18.25	18.10	-
2009 පෙබ.	15.76	16.93	17.73	18.07	18.08	18.03	-
2009 මාර්.	14.62	16.16	16.63	16.92	16.99	16.91	-
2009 අප්‍රේ.	13.75	15.32	15.74	16.78	16.99	16.86	-
2009 මැයි	12.13	13.28	13.58	13.32	13.73	13.63	-
වෙනස් වීම්							
2008 දෙසැ-2009 මැයි	(30.01)	(28.49)	(28.97)	(35.12)	(32.50)	(30.46)	-

මූලාශ්‍රය: භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුව

සුභසාධන දීමනා සහ අඩු වරප්‍රසාදලාභී කණ්ඩායම් සඳහා සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රම

- 2009 වර්ෂයේ මැයි මාසය වන විට සුභසාධන ගෙවීම් සහ සහනාධාර සඳහා වූ මුළු වියදම රු. මිලියන 30,215 ක් වූ අතර 2008 වර්ෂයේදී අදාළ කාලපරිච්ඡේදයේදී වාර්තා වූ අගය වූයේ රු. මිලියන 26,813 කි.
- සමාජයේ දිළිඳුම ජන කොටස්, අවතැන් වූ ජනතාව, අබාධිත වූ සොල්දාදුවන් සහ පීඩාවන්ට පත් විය හැකි කාණ්ඩායම් වෙත සුභසාධනය සැලසීම සඳහා දරන ලද මුළු පිරිවැය 2009 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 10,246 ක් විය.
- මාතෘ සහ ළමා සෞඛ්‍ය පිළිබඳව අවධානයක් යොමු කරමින් පෝෂණ වැඩසටහන් ඉහළ වැයක් දරමින් පවත්වාගෙන යන ලදී. ගර්භනී මව්වරුන්ට සහ පාසල් ළමුන්ට පෝෂ්‍යදායී ආහාර සැපයීමේ "පෝෂණ මල්ල" වැඩසටහන රු. මිලියන 183 ක ඉහළ වැයක් දරමින් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර 2009 වර්ෂයේ පළමු මාස පහ තුළ පාසල් ළමුන්ට පෝෂ්‍යදායී ආහාර සැපයීම සඳහා දරන ලද වියදම රු. මිලියන 586 කි. වෙනත් පෝෂණ වැඩසටහන් වන ළදරු කිරි සහනාධාරය සැපයීම සහ ත්‍රිපෝෂ වැඩසටහන ආදිය රු. මිලියන 431ක් වැය කරමින් පවත්වාගෙන යන ලදී.

- ශිෂ්‍යයින් ඉලක්ක කර ගනිමින් නොමිලයේ පාසල් පෙලපොත් සැපයීම, නිල ඇඳුම් ලබාදීම, බස් වාර ප්‍රවේශපත්‍ර ලබා දීම සහ නොමිලයේ දහම් පාසල් පොත් ලබා දීම ආදී අනෙකුත් සුභ සාධන වැඩසටහන් සඳහා දරන ලද වියදම රු. මිලියන 1,280 කි.

1.10 වගුව

සුභසාධන දීමනා සහ සහනාධාර (ජනවාරි-මැයි)

අයිතමය	රු. මිලියන .	
	2008	2009
ලබයින් සඳහා	2,448	2,480
ලදරු කිරී සහනාධාරය	20	19
පෝෂණ මල්ල	131	183
ත්‍රිපෝෂ වැඩසටහන	228	412
නොමිලේ පාසල් පොත් හා නිල ඇඳුම්	1,198	894
පාසල් වාර ප්‍රවේශපත්‍ර	250	355
දහම් පාසල් පෙල පොත් සහ නිල ඇඳුම්	39	31
පාසල් පෝෂ්‍යදායී ආහාර	582	586
කෘෂි කර්මාන්තය	14,944	17,489
කෘෂි ණය සඳහා පොලී සහනාධාර ආදිය	44	127
පොහොර සහනාධාරය	14,900	17,362
සහනාධාර ගෙවීම්	9,421	10,246
සමෘද්ධි දීමනා	4,330	3,143
ආබාධිත සොල්දාදුවන්ට සහනාධාර	3,451	3,773
ලෝක ආහාර වැඩසටහන යටතේ ආධාර	1,596	3,239
ගංවතුර සහ නියං සහනාධාර	44	91

මූලාශ්‍රය: ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව

- අඩු ආදායම්ලාභී ගොවීන්ට සහාය වීම සඳහා සුළු ගොවීන් ඉලක්ක කළ පොහොර සහනාධාරය 2009 වසරේදීද පවත්වාගෙන යනු ලැබිණි. සියළුම වර්ගයේ පොහොර කි.ග්‍රෑම් 50 ක මිටියක් රු. 350 බැගින් වී වගාව සඳහා ලබා දුණි.
- වැවිලි බෝග අංශය සඳහා යූරියා පොහොර සහනාධාරය 2009 වර්ෂයේදී අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර අක්කර 50 ට අඩු නේ වගාකරුවන්ට යූරියා පොහොර කි. ග්‍රෑම් 50 ක මල්ලක් රු. 1000 බැගින් ලබා දෙන ලදී.

රාජ්‍ය ආයෝජන වියදම්

- සංවර්ධන වැඩසටහන් කඩිනම් කිරීමේ අරමුණින් , “ගම නැගුම” සහ “මග නැගුම” “උතුරු වසන්තය” වැඩ සටහන් වැනි ග්‍රාමීය සංවර්ධන මූලාරම්භයන් තුළින් සහ දිළිඳු හිතවාදී සංවර්ධන වැඩ සටහන් තුළින් ග්‍රාමීය අංශය හා මෑතකදී මුදාගත් ප්‍රදේශ විශේෂයෙන් ඉලක්ක කර ගනිමින් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් ඉහල මට්ටමකට ගෙන ඒම සඳහා වැඩි සම්පත් ප්‍රමාණයක් ලබා දෙන ලදී. මාර්ග හා පාලම්, විදුලිබල උත්පාදනය, වරාය, වාරි මාර්ග, ජල සම්පාදනය සහ මානව සම්පත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වලින් සමන්විත ප්‍රධාන ජාතික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම 2009 වර්ෂය තුළදී පවත්වාගෙන යන ලදී. 2009 ජනවාරි - අප්‍රේල් කාලය තුළදී සමස්ත රාජ්‍ය ආයෝජන වියදම රු. බිලියන 85ක් වූ අතර එය පසුගිය වසරේ අදාළ කාලපරිච්ඡේදයට වඩා සියයට 14 ක වර්ධනයකි.

ග්‍රාමීය සංවර්ධන මූලාරම්භයන්

- 2009 මැයි අග වන විට “මග නැගුම” දීප ව්‍යාප්ත යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන වැඩසටහනේ වියදම රු. මිලියන 1,335 ක් විය. මෙහිදී බොහෝ ග්‍රාමීය මාර්ගවල කල්පැවැත්ම නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා ගනිමින් තහවුරු කෙරුණු අතර වේගවත් හා සාමාන්‍යව ආර්ථික සංවර්ධනයක්ද ඇති විය. මෙම වැඩසටහන යටතේ පවුල් 32,819 කගේ ප්‍රයෝජනයට කි.මී. 682 ක් මෙම වර්ෂය තුළ ප්‍රතිසංස්කරණය කෙරිණි. “මග නැගුම” වැඩසටහන යටතේ මේ වන විට රු. මිලියන 9,830 ක් වැය කරමින් මාර්ග කි.මීටර් 6,600 ක් පමණ ප්‍රතිසංස්කරණය කර ඇත.

1.11 වගුව
මග නැඟුම ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩසටහන
2009 මැයි අවසානයේ තත්වයන්

දිස්ත්‍රික්කය	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	නිම කරන ලද මාර්ග දිග (කි.මී.)	වියදම (රු.මි.)	ප්‍රතිලාභී පවුල්
කොළඹ	95.0	18.39	56.6	1,326.0
ගම්පහ	30.07	43.74	158.0	3,480.0
කළුතර	201.0	27.82	85.6	2,175.0
මහනුවර	74.0	18.31	45.1	1,013.0
මාතලේ	19.0	7.51	22.5	460.0
නුවර එළිය	19.0	4.91	18.0	224.0
ගාල්ල	2.07	8.75	32.2	411.0
මාතර	108.0	24.07	87.4	1,416.0
හම්බන්තොට	397.0	73.36	309.6	5,194.0
යාපනය	4.0	3.55	6.5	160.0
මන්නාරම	5.0	1.68	3.2	75.0
වවුනියාව	9.0	6.03	6.4	263.0
මුලතිව්	-	-	-	-
කිලිනොච්චිය	-	-	-	-
මඩකලපුව	1.0	1.80	3.6	100.0
අම්පාර	81.0	48.74	80.5	2,304.0
ත්‍රිකුණාමලය	6.0	3.27	7.2	187.0
කුරුණෑගල	219.0	163.74	150.3	5,686.0
පුත්තලම	39.0	15.05	49.1	827.0
අනුරාධපුරය	132.0	143.22	67.3	3,731.0
පොළොන්නරුව	11.0	9.84	13.2	250.0
බදුල්ල	23.0	5.50	19.1	284.0
මොනරාගල	14.0	6.26	7.7	153.0
රත්නපුරය	212	31.6	65.9	2,064.0
කෑගල්ල	76.0	14.98	39.1	1,036.0
එකතුව	2,079.0	682.12	1,335.2	32,819.0

මූලාශ්‍රය: ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව

- ආර්ථික වශයෙන් සමෘද්ධිමත් ගම් ඇති කිරීමේ අරමුණින් ග්‍රාමීය ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමේ මූලාරම්භක වැඩසටහනක් ලෙස "ගම නැඟුම" වැඩසටහන රු. මිලියන 1,422 ක් වැය කරමින් 2009 වසරේ මුල් මාස හතර තුළ තව දුරටත් පුළුල් කෙරුණි.
- ක්‍රස්තවාදී උවදුරින් මුදවාගත් ප්‍රදේශ තුළ විනාශ වූ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ එම හේතු මත අවතැන් පුද්ගලයින් නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා "ජාතික සවිය" වැඩසටහන යටතේ රු. මිලියන 365 ක මූල්‍යනය සහයක් ලබා දෙන ලදී. මෙයට අමතරව, නැඟෙනහිර පළාත තුළ පුද්ගලයින් නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා "නැඟෙනහිර නවෝදය" වැඩසටහන යටතේ රු. මිලියන 100 ක් වැය කරන ලදී.
- උතුරු ප්‍රදේශය තුළ ක්‍රස්ත ග්‍රහණයට ලක්ව සිටි ජනතාවගේ ජීවනෝපායන් නැවත නගා සිටුවීමේ මූලික අරමුණින් නව මූලාරම්භයක් වන "උතුරු වසන්තය" වැඩසටහන 2009 වසර තුළදී ආරම්භ කරන ලදී. උතුරු නැඟෙනහිර ක්‍රස්තවාදීන්ගෙන් මුදවා ගැනීමෙන් පසු මෙම නව වැඩසටහන යටතේ සමාජීය ප්‍රතිසංස්කරණය සහ ආර්ථික යටිතල පහසුකම් වල කඩිනම් ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා 2009 වසරේ මුල් මාස හතර තුළ රු. මිලියන 2,550 ක් වැය කරන ලදී.

අවතැන් වූ පුද්ගලයන් නැවත පදිංචි කිරීම

- 2009 වසර තුළදී රු. මිලියන 4,328 ක පිරිවැයකින් උතුරු සහ නැඟෙනහිර ප්‍රදේශවල අවතැන් වූ පුද්ගලයින් නැවත පදිංචි කිරීම සිදු කරන ලදී. මුළු පිරිවැය පිළිවෙලින් රු. මිලියන 1,348 ක් සහ රු. මිලියන 2,023 ක් ලෙස උතුරු නැඟෙනහිර නිවාස පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සහ ලෝක ආහාර වැඩසටහන යටතේ දෙනු ලබන සහන වැඩසටහන යටතේ කැපී පෙනෙන අරමුදල් උපයෝජනයක් සිදු කරන ලදී.

වගුව 1.12

වවුනියා දිස්ත්‍රික්කය තුළ සිටින අවතැන් වූ පුද්ගලයින් - 2009 ජූනි මස අවසානයේ

කලාපයේ / මධ්‍යස්ථානයේ නම	පවුල් ගණන	පුරුෂයන්	ගැහැණුන්	පුද්ගලයින් ගණන
ආනන්ද කුමාරස්සේවාමි ගම්මානය- කලාපය 1	15,236	21,788	23,970	45,758
පොන්නම්බලම් රාමනාදන් ගම්මානය- කලාපය 2	24,137	35,364	37,942	73,306
අරුණාවලම් ගම්මානය- කලාපය 3	15,081	21,120	21,824	42,944
අරුණාවලම් ගම්මානය- කලාපය 4	13,918	19,964	20,757	40,721
වවුනියා දිස්ත්‍රික්කයෙහි පිහිටි වෙනත් මධ්‍යස්ථාන	18,068	27,063	28,164	55,330
එකතුව	86,440	125,299	132,657	258,059

මූලාශ්‍රය : නැවත පදිංචි කිරීම හා ආපදා සහන සේවා අමාත්‍යාංශය

- 2009 වසරේ ජුනි මස අග භාගය වන විට අවතැන් වූ පවුල් 86,440 ක් කඳවුරුගතව සිටින ලදී. 2009 වසරේ මුල් මාස හතර තුළ මොවුන් සඳහා පිසින ලද ආහාර සහ වියළි ආහාර බෙදා දීම සඳහා රජය විසින් රු. මිලියන 1,012 ක් වැය කරන ලදී.

සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා වියදම්

මානව සම්පත් සංවර්ධනය

සෞඛ්‍ය

- සෞඛ්‍ය හා දේශීය වෛද්‍ය අංශ ආවරණය වන පරිදි 2009 වසරේ අප්‍රේල් මස අවසානය වන විට සෞඛ්‍ය සඳහා වන රජයේ මුළු වියදම රු. මිලියන 11,725 ක් විය. රජයේ රෝහල් සඳහා සුරක්ෂිත හා ඵලදායී ඖෂධ සැපයීමක් පවත්වාගෙන යෑම සඳහා 2009 අප්‍රේල් මස වන විට ඖෂධ සැපයීම් සඳහා රු. මිලියන 1,101 ක් උපයෝජනය කොට ඇත.
- 2009 වසර තුළදී කුරුණෑගල ශික්ෂණ රෝහලෙහි ඉදිවන පිළිකා රෝගී සහ මාතෘ වාට්ටු සංකීර්ණය, මහනුවර මහ රෝහලෙහි ඉදිවන ශල්‍යාගාර සංකීර්ණය, කොරියානු ආධාර මත ඉදිවන මාතර-ගොඩගම රෝහල වැනි රෝහල් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් කිහිපයක ඉදිකිරීම් කටයුතු සතුටුදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. සවුදි ආධාර යටතේ ස්නායු රෝග සම්බන්ධ රෝගීන් සඳහා දැනට ඉදිවෙමින් පවතින සියළු පහසුකම්වලින් යුත් කොළඹ මහරෝහලෙහි ස්නායු ඒකකයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු දැනට නිමාවීමට ආසන්නව පවතී.
- සෞඛ්‍ය අංශය තුළ පවතින මානව සම්පත් බෙදාහැරීමේදී වන අසමතුලිතතා මඟ හැරීමට සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා බඳවා ගැනීම් 2009 වසර තුළදී ද සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව 2009 මාර්තු මස පශ්චාත් සීමාවාසික වෛද්‍ය නිලධාරීන් 681 කට පත්වීම් ලබා දෙන ලදී. තවද, පුහුණුව අවසාන වූ හෙදියන් 2,363 දෙනෙකුද සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා බඳවා ගන්නා ලදී. තව දුරටත් වසරේ මුල් මාස හය තුළ පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකාවන් 19 දෙනෙකු ද, වෛද්‍ය පර්යේෂණ නිලධාරීන් 4 දෙනෙකු ද බඳවා ගන්නා ලදී.

අධ්‍යාපනය

- 2009 වසරේ පළමු මාස හතර තුළ අධ්‍යාපනය සඳහා දරන ලද මුළු වියදම රු. මිලියන 11,960කි.

- පාසැල් ළමුන් සඳහා ලබා දෙනු ලබන පහසුකම් තව දුරටත් වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින්, ප්‍රාථමික සහ ද්විතීක අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන් 2009 වසර තුළදී රු. මිලියන 34 ක ප්‍රාග්ධන ආයෝජනයක් සිදු කරන ලදී.
- විශ්ව විද්‍යාලයන්හි යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා රු. මිලියන 653 ක මූල්‍යනය සහයක් 2009 වසර තුළදී ලබා දෙන ලදී. එයට අමතරව, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව, ලෝක බැංකුව, කුවේට්, නෙදර්ලන්ත, ඕස්ට්‍රේලියාව මගින් ලද ආධාර මත උසස් අධ්‍යාපන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් සඳහා රු. මිලියන 856 ක් වැය කරන ලදී.

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

මාර්ග

- 2009 වසරේ අප්‍රේල් අවසානය වන විට මාර්ග අංශය සඳහා ආයෝජනය රු. මිලියන 18,000ක් පමණ වේ. මේ තුළින් 2009 වසරේ ප්‍රථම කාර්තුව අවසානයේදී අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධනය සඳහා රු. මිලියන 6,542 ක්ද, දිවයින පුරා මහා මාර්ග සංවර්ධනය සඳහා රු. මිලියන 3,968 ක් ද වැය කරන ලදී. තවද, රු. මිලියන 1,689 ක් පාලම් ඉදිකිරීම සඳහා ද මුල් මාස හතර තුළ සියළුම පළාත් වල මාර්ග පුළුල් කිරීම සහ වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා රු. මිලියන 1,788 ක් ද උපයෝජනය කරන ලදී.

ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක

- 2009 පළමු කාර්තුවේදී ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂාව සඳහා වියදම රු. මිලියන 8,611 ක් විය.

වගුව 1.13

ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක යෝජනා ක්‍රම

රු. මිලියන

ක්‍රියාත්මක කරන ලද යෝජනා ක්‍රම	2009 අප්‍රේල් මස දක්වා වූ වියදම
ප්‍රධාන නගරවල මහාපරිමාණ ජලසම්පාදන යෝජනා ක්‍රම	6,623
කුඩා පරිමාණ ජල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රම	302
ග්‍රාමීය ජලසම්පාදන යෝජනා ක්‍රම	567
මළාපවාහන යෝජනා ක්‍රම	1,119

මූලාශ්‍රය: ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව

- මීගමුව, උන්නිව්වයි, මඩකලපුව, හම්බන්තොට, මහනුවර, නුවර එළිය යන ප්‍රදේශයන්හි ජල පවිත්‍රාගාර ක්‍රියාත්මක වන අතර මෙම කාලය තුළදී බෙදා හැරීම් හා සම්ප්‍රේෂණ නල මාර්ග කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.
- 2009 කාල සීමාව තුළදී රත්මලාන, මොරටුව සහ ඒකල-ජා ඇල ප්‍රදේශවල අපවිත්‍ර ජලය ඉවත් කිරීම් කටයුතු සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.
- ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ 506 ක ආරම්භ කරන ලද ග්‍රාමීය ජල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රමයන් අතුරින් යෝජනා ක්‍රම 148 ක වැඩකටයුතු 2009 පළමු කාර්තුව තුළදී නිම කර ඇත.

වාරිමාර්ග

- 2009 අප්‍රේල් මස වන විට රු. මිලියන 1,761 ක වැයක් දරමින් ජාතික උද්‍යාන, මාර්ග සහ කුඩා වැවක් ඉදිකිරීම් කටයුතු ද මැණික් ගඟ වෙහෙරගල වාරිමාර්ග ව්‍යාපෘතිය යටතේ ක්‍රියාත්මක විය.
- 2009 වර්ෂයේදී ඇ. ඩො. මිලියන 529 ක ඉරාන මූල්‍යාධාර මත උමා ඔය හැරවීමේ ව්‍යාපෘතියක් මූල්‍යනය සඳහා එකඟතාවයකට පැමිණ ඇත. 2009 අප්‍රේල් මාසය දක්වා වූ කොන්ත්‍රාත් ගෙවීම් සඳහා රු. මිලියන 107 ක් වැය කර ඇත. හම්බන්තොට සහ මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කවල පවුල් 12,000 සහ හෙක්ටයාර් 5,000 කට සෙත සැලසෙන මෙම ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු ආරම්භ වී ඇත.
- දේශීය මූල්‍යාධාර මත මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතියේ වැඩකටයුතු ආරම්භ වී ඇත. මාර්ග පද්ධති, නැවත පදිංචි වූවන් සඳහා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ ඉඩම් පවරා ගැනීමේ කටයුතු 2009 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලදී. ක්වේට් සහ සවුදි ආධාර මත 2009 වර්ෂයේදී මොරගහකන්ද සහ කළු ගඟ ජලාශවල ප්‍රධාන වැඩකටයුතු ද ආරම්භ කිරීමට නියමිතය.
- 2009 පළමු මාස හතර තුළ ලෝක බැංකු ආධාර මත ක්‍රියාත්මක කරන ලද වේලි ආරක්ෂණ සහ ජල සම්පත් සැලසුම් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය මගින් 2009 මුල් මාස 4 තුළ රු. මිලියන 3 ක් ව්‍යාපෘති කටයුතු වෙනුවෙන් දරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වන්නේ විශාල වේලි 32 ක මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාවය තහවුරු කිරීමත්, නවීන ජල - කාලගුණික තොරතුරු පද්ධතියක් පිහිටුවීමත් සහ රටේ ජල සම්පත් සැලසුම් කිරීම වැඩි දියුණු කිරීමත්ය.

රජයේ භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම්

මුදල් ක්‍රියාකාරිත්වය

2009 මැයි මස අග වන විට තිබිය යුතු යැයි පුරෝකථනය කළ රු. බිලියන 5.4 ක ශුද්ධ මුදල් හිඟයට සාපේක්ෂව එය රු. බිලියන 117.4 ක් විය. ආදායම් ලැබීම් හි පැවැති හිඟය මෙම වෙනස්වීමට මූලික හේතුව විය. ආයෝජන කටයුතු වලින් පසු රජයේ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය රු. බිලියන 171.4 ශුද්ධ මූල්‍ය හිඟයක් වසරේ පළමු මාස 5 තුළදී (ජනවාරි- මැයි) පෙන්නවනු ලැබීය. පසුගිය වසරේ අදාළ කාලය තුළ මෙම අගය රු. බිලියන 76.9 වශයෙන් පැවතිණි. මුල් මුදල් ප්‍රවාහ ඇස්තමේන්තු හා සසඳන කළ ආයෝජන කටයුතු සඳහා මුදල් ගලා යාම රු. බිලියන 13.2 කින් අඩුවී ඇත. ණය ආපසු ගෙවීම් සඳහා මුල් ඇස්තමේන්තුවට වඩා රු. බිලියන 8.1 ක මුදලක් වැය වී ඇති අතර තාවකාලික බැංකු අයිරාව ද ඇතුළත් රු. බිලියන 171 ක් වූ මුදල් හිඟය පියවීමට දළ ණය ගැනීම් වැඩි කරනු ලැබීය.

භාවිතයට ගැනුණු බැංකුවල තිබෙන අයිරා ශේෂය වසර ආරම්භයේදී රු. බිලියන 69.2 ක් ව පැවැති අතර එය මැයි මස අග වන විට රු. බිලියන 77.0 දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත.

1.14 වගුව

2008 සහ 2009 වසරේ පළමු මාස පහ සඳහා අදාළ රජයේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

අයිතමය	සත්‍ය අගය ජනවාරි- මැයි -2008	2009 ජනවාරි-මැයි	
		මූලික ඇස්තමේන්තු	සත්‍ය මුදල් ප්‍රවාහය
ආදායම් මගින් මුළු මුදල් ගලා ඒම්	261,521	342,014	228,130
මෙහෙයුම් වියදම් සඳහා මුළු මුදල් ගලා යෑම්	(284,961)	(347,375)	(345,548)
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වල ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	(23,440)	(5,361)	(117,418)
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් වලින් වූ මුදල් ප්‍රවාහයන්	(53,542)	(67,270)	(54,045)
ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ අතිරික්තය (හිඟය)	(76,982)	(72,631)	(171,463)
ආරම්භක මුදල් ශේෂය	(37,211)	(69,195)	(69,195)
දළ ණය ගැනීම්	(170,743)	(324,012)	400,938
ණය ආපසු ගෙවීම්	(103,609)	(248,488)	(240,305)
ශුද්ධ ණය ගැනීම්	67,134	75,524	160,633
ගැලපීම් ගිණුමේ ශේෂය (TEB, REA, තැන්පතු, වෙනත්)	2,907		2,977
අවසාන ශේෂය	(44,152)	(54,908)	(77,048)

මූලාශ්‍රය: භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුව

2 වන පරිච්ඡේදය

ආර්ථිකය

විවිධ වූ අභ්‍යන්තර හා බාහිර අභියෝග හමුවේ 2009 පළමු කාර්තුවේදී සියයට 1.5 ක ආර්ථික වර්ධනයක් ලඟා කර ගන්නා ලදී. නැගෙනහිර හා උතුරු පළාත්වල කෘෂිකාර්මික හා ඉදිකිරීම් යනාදී කටයුතු නැවත ආරම්භ වීමත් සමඟම 2009 වර්ෂයේදී ආර්ථික වර්ධන වේගය තව දුරටත් වැඩිවනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. සංවර්ධිත රටවල පැන නැගුණු මූල්‍ය හා ආර්ථික අහිතකර සංවර්ධන තත්ත්වයන් තුළ, බොහෝ සංවර්ධිත රටවල ආර්ථික වර්ධනය සාමාන්‍යමය අගයක් කරා ලඟා වූ අතර එම අභියෝගයක් හමුවේ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ වර්ධනය සැලකිය යුතු මට්ටමක පැවතුණි. 2009 පළමු කාර්තුවේදී සිංගප්පූරුව, මැලේසියාව සහ තායිලන්තය යන රටවල්වල දළ දේශීය නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් සියයට 6.5 ක්, 6.2 ක් සහ සියයට 7 ක සෘණ අගයන් සනිටුහන් කරන ලදී. 2009 පළමු කාර්තුවේදී දළ දේශීය නිෂ්පාදනය සියයට 1.5 ක් වූ අතර 2008 වර්ෂයේදී එම අගය සියයට 6.2 ක ඉහළ අගයක් ගන්නා ලදී. කෘෂිකාර්මික අංශයේ සියයට 3 ක සැලකිය යුතු වර්ධනයක් සමඟින් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය සාපේක්ෂව ඉහළ වර්ධනයක් අත්පත් කර ගත් අතර කර්මාන්ත සහ සේවා අංශයන්හි වර්ධනය පිළිවෙලින් සියයට 1.9 ක් සහ සියයට 1.0 ක් විය.

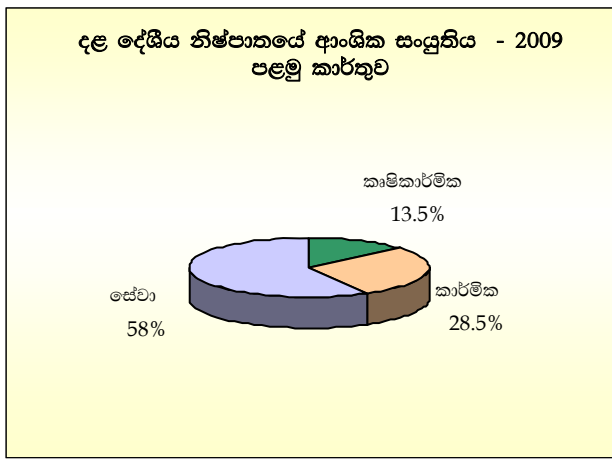
දළ දේශීය නිෂ්පාදනයට ඉහළම දායකත්වය ලබා දෙමින් කෘෂිකාර්මික අංශය සියයට 3 කින් වර්ධනය වූ අතර 2008 වර්ෂයේ පළමු කාර්තුවේදී එම අගය සියයට 5.9 ක් විය. ලෝකයේ විවිධ රටවල්වල හටගත් ආහාර අර්බුදය හමුවේ වී, පොල්, සෘතු බෝග, එළවළු හා පළතුරු සහ ධීවර අංශයේ නිෂ්පාදනය වැඩිවෙමින් කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය වැඩි වර්ධනය විය. ප්‍රධාන අපනයන බෝගයන් වන තේ සහ සුළු අපනයන බෝග අංශයන් 2009 පළමු කාර්තුවේදී පිළිවෙලින් සියයට 40.9 ක සහ 5.3 ක සෘණ වර්ධනයක් සනිටුහන් කරන ලදී. 2008 පළමු කාර්තුවේදී තේ නිෂ්පාදනය කි. ග්‍රෑම් මිලියන 83.5 ක් වූ අතර 2009 පළමු කාර්තුවේදී එම අගය, කි. ග්‍රෑම් මිලියන 48.4 දක්වා අඩු විය. ලෝක තේ ඉල්ලුම පහත වැටීම හේතුකොට ගෙන තේ මිල ගණන් අඩුවීම, පොහොර භාවිතය සියයට 16 කින් අඩුවීම සහ පැවැති නියඟය තේ නිෂ්පාදනය පහත වැටීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. අදාළ කාල පරිච්ඡේදය තුළදී උඩරට, පහතරට සහ මැදරට තේ නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් සියයට 31.3 කින්, 38.2 කින් සහ 46.5 කින් පහත වැටුණි. ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රධාන ගැණුම්කරුවන් වන රුසියාවේ සහ මැද පෙරදිග රටවල්වල මූල්‍ය තත්ත්වය හීනවීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා තේ වෙළෙඳාම පහත බැසීම මෙයට හේතු විය. කෙසේ වුවත් රබර් නිෂ්පාදනය සියයට 2.7 කින් එනම් කි. ග්‍රෑම් මිලියන 37.9 දක්වා වැඩි වූ අතර 2008 පළමු කාර්තුවේදී වාර්තා වූ වර්ධන වේගය සියයට 14.4 කි. ලෝක ආර්ථිකය පහත වැටීමේ

අභිතකර තත්ත්වයන් තුළ මෝටර් රථ කර්මාන්තයට සහ රඹර් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන කර්මාන්තයට එල්ල වූ අභිතකර බලපෑම හේතුවෙන් 2008 ජූනි මස සිට රඹර් මිල ගණන් සීඝ්‍ර ලෙස පහත වැටුණි. 2008 පළමු කාර්තුවේදී වාර්තා කළ සියයට 3.6 ක ඝාණාත්මක වර්ධනයට සාපේක්ෂව, 2009 පළමු කාර්තුවේදී පොල් නිෂ්පාදනය සියයට 29 කින් එනම් පොල් මිලියන 722.2 දක්වා වැඩි විය. මෙම ඉහළ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයන්ට හේතු වූයේ පැවැති යහපත් කාලගුණික තත්ත්වය සහ 2008 වර්ෂයේදී පොල් නිෂ්පාදනයට අභිතරක ලෙස බලපෑ දකුණු පළාතේ හටගත් "වැලිගම පොල් මැලවීමේ රෝගය" සම්පූර්ණයෙන් පාලනය කිරීම යනාදියයි.

2007/2008 මහ කන්නයට සාපේක්ෂව 2008/2009 මහ කන්නයේ වී නිෂ්පාදනය සියයට 10.1 කින් එනම් වී මෙ. ටොන් මිලියන 2.34 කින් හෝ වී බුසල් මිලියන 112 දක්වා වැඩි විය. පැවැති යහපත් කාලගුණික තත්ත්වය, පොහොර සහනාධාරය අධිණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ නැගෙනහිර පළාතේ ආර්ථික කටයුතු යථා තත්ත්වයට පත්වීම යනාදිය මෙම වී නිෂ්පාදනය වැඩිවීමට හේතු ලෙස සඳහන් කළ හැක.

කුරුඳු, කරාබු නැටි, ගම්මිරිස් යනාදී බෝග ඇතුළත් සුළු අපනයන කෘෂි බෝග අංශයේ පැවැති අඩු අපනයන ඉල්ලුම හේතුවෙන් 2009 පළමු කාර්තුවේදී 5.3 ක ඝාණ අගයක් වාර්තා කරන ලදී. කුරුඳු නිෂ්පාදනය සියයට 15.5 කින් අඩු වූ අතර කරාබු නැටි අපනයන ප්‍රමාණයන් සියයට 84.7 කින් පහත වැටුණි. උඩරට බෝග, පළතුරු හා එළවළු යනාදී අතිරේක බෝග වගා අංශය සියයට 6.2 කින් වර්ධනය විය. මෙම කාල පරිච්ඡේදයේදී ලොකු එෂු, අර්තාපල් සහ තිරිඟු නිෂ්පාදනය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යන ලදී.

2.1 රූප සටහන

ගව සහ එළු මස් මෙන්ම බිත්තර නිෂ්පාදනය වැඩි වෙමින් පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රය සියයට 2.9 කින් වර්ධනය වූ අතර මෙම කාර්තුවේදී කුකුළු නිෂ්පාදනයේ යම් පහත වැටීමක් දක්නට ලැබුණි. කිරි නිෂ්පාදනය සියයට 2 කින් වැඩි වෙමින් ලීටර මිලියන 103 දක්වා ලඟා විය. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ කිරි සඳහා පැවැති ඉහළ මිල ගණන් සහ දේශීය කිරි නිෂ්පාදනය නැවත නඟා සිටුවීම සඳහා රජය විසින් ලබා දුන් අනෙකුත් ප්‍රතිලාභයන්ය. 2009 පළමු කාර්තුවේදී ධීවර කර්මාන්ත අංශය සියයට 6 කින් වර්ධනය වූ අතර කරදිය සහ මිරිදිය ධීවර නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් සියයට 3.5 කින් සහ 28.9 කින් වැඩි විය. උතුරු හා නැගෙනහිර ප්‍රදේශයේ ධීවර කටයුතු සඳහා පනවා තිබූ බාධක ඉවත් කිරීම මෙම ඉහළ යාමට ප්‍රධාන හේතුවක් වූ අතර ඒ හේතු කොටගෙන 2009 වර්ෂයේ ඉදිරි කාල සීමාව තුළදී ධීවර නිෂ්පාදනය තව දුරටත් සැලකිය යුතු මට්ටමකින් වැඩි වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය.

2008 පළමු කාර්තුවේදී සියයට 6 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළ කර්මාන්ත අංශය, 2009 පළමු කාර්තුවේදී සියයට 1.9 කින් ආන්තිකව වර්ධනය විය. පතල් හා කැනීම් උප අංශය සියයට 4.3 කින් පහත වැටුණු අතර ලෝක ආර්ථික පසුගාමී තත්ත්වය හමුවේ අඩු වූ ලෝක ඉල්ලුම හේතුවෙන් වටිනා මැණික් අංශයේ අපනයන වටිනාකම සියයට 50 කින් අඩු විය. 2009 පළමු කාර්තුවේදී නිෂ්පාදන කර්මාන්ත අංශය සියයට 2.7 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. 2008 පළමු කාර්තුවේදී සියයට 2.5 කින් වර්ධනය වූ රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් අංශය 2009 පළමු කාර්තුවේදී සියයට 5.4 කින් වර්ධනය විය. මෙම වර්ධනය අත්පත් කර ගන්නේ ලෝක ආර්ථික පසුබෑම, වැඩි වර්ධනය වූ තරඟකාරීත්වය සහ GSP+ ක්‍රමය පිළිබඳව පැවැති අවිනිශ්චිතතාවය යන අහිතකර තත්ත්වයන් තුළය. රජය විසින් යෝජනා කරන ලද ආර්ථික සංවර්ධන යෝජනාවලිය ද රෙදිපිළි අංශයේ වර්ධනය සඳහා ධනාත්මක බලපෑමක් එල්ල කරන ලදී. රජය විසින් තීරණය කරන ලද ප්‍රතිලාභ ක්‍රමය තුළ ඉතා අඩු ආන්තිකයන් මත වුවද නිෂ්පාදන කටයුතු කිරීමේ හැකියාව ලැබීම හේතුවෙන් රෙදිපිළි අපනයන ප්‍රමාණය වැඩි වූ අතර අපනයන ආදායම් තිරසාර මට්ටමක ලඟා විය. 2009 වර්ෂයේදී තේ, රබර් සහ පොල් සැකසුම් කර්මාන්තය සියයට 12 කින් පමණ අඩු වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. ජල විදුලිබල උත්පාදනය සියයට 27.2 කින් අඩුවීමත් හා ආර්ථික කටයුතු මන්දගාමීවීමත් නිසා විදුලිබල, ගෑස් සහ ජල උප අංශයේ වර්ධනය සියයට 2.5 කින් පහත වැටුණි.

ඉහළ කොත්මලේ ජල විදුලිබලාගාර ව්‍යාපෘතිය, දකුණු අධිවේග මාර්ග ව්‍යාපෘතිය සහ හම්බන්තොට වරාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යනාදී රජයේ යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති හේතුවෙන් සහ නිවාස යෝජනා ක්‍රම 31 ක් නිම කිරීම සඳහා වූ පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජන හේතුවෙන් 2009 වර්ෂයේදී ඉදිකිරීම් අංශය සියයට 3 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, 2008 වර්ෂයේ පළමු කාර්තුව තුළදී ඉදිකිරීම් අංශය සියයට

8.6 ක ඉහළ වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. සිග්මාට් අලෙවිය සහ මධ්‍යසාර නිෂ්පාදනය පහත වැටීම හමුවේ වුව ද ආහාර පාන වර්ග සහ දුම්කොළ අංශය සියයට 4.7 ක ඉහළ වර්ධනයක් අත්පත් කර ගන්නා ලදී.

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට සියයට 55.3 කින් දායක වෙමින් 2009 පළමු කාර්තුවේදී සේවා අංශය සියයට 1.0 කින් වර්ධනය විය. මෙම වර්ධනයට බැංකු, රක්ෂණ, තැපැල් හා විදුලි සංදේශ, ප්‍රවාහන, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික සේවා යන අංශවල වර්ධනය ඉවහල් විය. කෙසේ වෙතත් ලෝක ආර්ථික අවපාත තත්ත්වයන් හමුවේ ආනයන සහ අපනයන වෙළෙඳාම, හෝටල් සහ ආපනශාලා, බහාලුම් මෙහෙයුම්, වරාය සහ ගුවන් ගමනාගමනය යන හා උප අංශයන් ඝෘණාත්මක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. මෙම කාලය තුළ බහාලුම් මෙහෙයුම් කටයුතු සියයට 12.1 කින් පහත වැටුණි.

2009 පළමු කාර්තුව තුළදී, විදුලි සංදේශ ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනය, 2008 පළමු කාර්තුවට සාපේක්ෂව පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කරන ලද අතර එම අංශය 2008 වර්ෂයේදී සියයට 22.5 කින් වර්ධනය වූ අතර 2009 වර්ෂයේ වර්ධන අගය වූයේ සියයට 10.1 කි. විදුලි සංදේශ අංශයේ තිරසාර වර්ධනය පිළිබිඹු කරමින් 2008 වර්ෂයේ අදාළ කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව 2009 පළමු කාර්තුවේදී ස්ථාවර හා ජංගම දුරකථන සංඛ්‍යාව පිළිවෙලින් සියයට 15 කින් හා සියයට 30 කින් වර්ධනය විය. ප්‍රවාහන සහ සන්නිවේදන උප අංශයන් 2009 වර්ෂයේදී සියයට 3.9 කින් වර්ධනය වූ අතර 2008 වර්ෂයේ පළමු කාර්තුවේදී එම අගය සියයට 9.4 ක් විය. මෙම කාලය තුළ නව වාහන ලියාපදිංචිය සියයට 30.5 කින් පහත වැටුණි.

ලෝක ආර්ථික හා මූල්‍ය කටයුතුවල පසුබෑමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ලෝක ඉල්ලුම අඩුවූ අතර ඒ හේතුවෙන් 2009 පළමු කාර්තුවේදී අපනයන හා ආනයන වෙළෙඳාමට අහිතකර බලපෑමක් එල්ල කරන ලදී. ආනයන සහ අපනයන වෙළෙඳාම පිළිවෙලින් සියයට 12.1 ක සහ 0.7 ක ඝෘණ වර්ධනයක් 2009 පළමු කාර්තුවේදී වාර්තා කරන ලදී. එමෙන්ම අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළදී තොග හා සිල්ලර වෙළෙඳාම සියයට 2.5 ක ඝෘණ වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

2.1 වගුව

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය - ආංශික සංයුතිය (2002) ස්ථාවර මිල ගණන්

රු. මිලියන

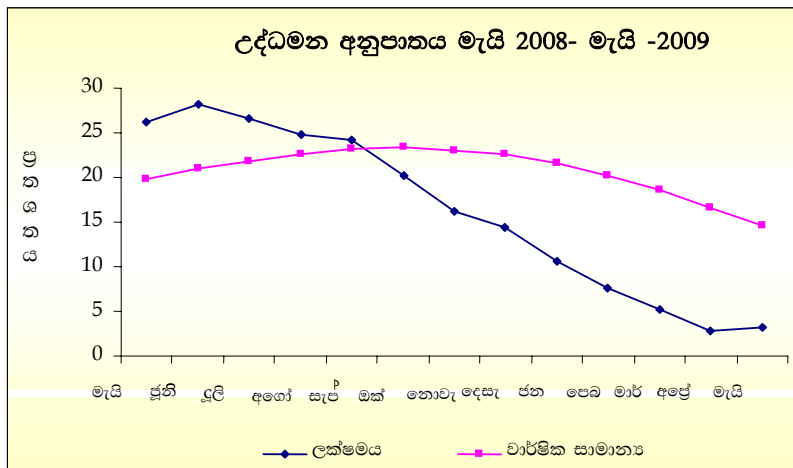
කාණ්ඩය	පළමු කාර්තුව	
	2008	2009
කෘෂි කර්මාන්තය, වන වගාව හා ධීවර	78,959	81,299
කෘෂි කර්මාන්තය, පශු සම්පත් සහ වන වගාව	72,526	74,481
තේ	7,171	4,235
රබර්	941	966
පොල්	6,933	7,979
සුළු අපනයන බෝග	1,817	1,720
වී	18,669	20,555
උස් බිම් වගා	10,463	11,152
පළතුරු සහ එළවළු	14,901	15,776
පශු සම්පත්	4,286	4,412
අනෙකුත් කෘෂි බෝග	4,001	4,158
දර හා වනාන්තර	3,344	3,527
ධීවර කර්මාන්තය	6,433	6,819
කර්මාන්ත	167,860	171,058
පතල් හා කැණීම්	12,271	11,745
නිෂ්පාදන	104,666	107,544
සැකසුම් කර්මාන්ත	3,754	3,304
කර්මාන්තශාලා	94,082	97,212
කුඩා කර්මාන්ත	6,830	7,028
විදුලිය, ගෑස් සහ ජලය	12,506	12,200
විදුලිය	10,881	10,555
ගෑස්	1,019	1,028
ජලය	606	617
ඉදිකිරීම්	38,418	39,570
සේවා	344,635	348,252
තොග සහ සිල්ලර වෙළෙඳාම	139,972	136,460
ආනයන වෙළෙඳාම	49,001	43,089
අපනයන වෙළෙඳාම	24,072	23,903
දේශීය වෙළෙඳාම	66,899	69,468
හෝටල් සහ ආපන ශාලා	1,845	1,537
ප්‍රවාහන හා සන්නිවේදන	77,920	80,958
ප්‍රවාහන	66,408	68,996
ගුදම් සේවා, වරාය සහ සිවිල් ගුවන් සේවා	3,509	3,154
තැපැල් හා විදුලි සංදේශ	8,003	8,808
බැංකු , රක්ෂණ සහ දේපල වෙළෙඳාම	51,015	52,953
නිවාස අයිතීන්	18,280	18,463
රාජ්‍ය අංශයේ සේවා	41,523	43,179
පුද්ගලික අංශයේ සේවා	14,081	14,702
දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය	591,454	600,610

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

උද්ධමනය

2009 පළමු මාස පහ තුළදී සමස්ත මිල පීඩනය තව දුරටත් ක්‍රමයෙන් පහත වැටුණි. 2009 පළමු කාර්තුව තුළදී දේශීය මෙන්ම විදේශීය වෙළෙඳපොළහි ආහාර සහ බලශක්ති ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනයන්ගේ මිල ගණන් අඩුවීම සමගින් 2009 පළමු මාස 5 තුළ බණිජ තෙල් නිෂ්පාදනයන්ගේ දේශීය මිල ගැලපුම් නොකිරීම හා එමගින් අදාළ උපයෝගිතා සේවාවන්ගේ මිල නොවෙනස්ව පැවතීම හේතුවෙන් කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (CCPI) (2002=100) මගින් මනිනු ලබන ලක්ෂමය උද්ධමනය 2009 අප්‍රේල් මාසයේදී සියයට 2.9 දක්වා කියුණු ලෙස පහත වැටුණි. මෙම අගය 2004 වර්ෂයෙන් පසුව වාර්තා වූ අඩුම උද්ධමන අගයයි. කෙසේ වෙතත්, මෙම අගය 2009 වර්ෂයේ මැයි මාසයේදී සියයට 3.3 දක්වා සුළු වශයෙන් වැඩි විය. මෙම වැඩිවීමට හේතු වූයේ ගැස් මිලෙහි ජාත්‍යන්තර මිල ගණන් ඉහළ යාම හමුවේ දේශීය ගැස් මිල ගණන් ඉහළ දැමීම සහ රජය විසින් සිනි සහ පරිප්පු සඳහා පනවන ලද ස්ථාවර මිල මට්ටම ඉවත් කිරීම යානාදියයි.

2.2 රූප සටහන

ආහාර සහ බලශක්ති ආශ්‍රිත භාණ්ඩ මිල ගණන් අඩුවීම හේතුවෙන් ඇති වූ මිල පීඩනය අඩුවීම පෙන්නුම් කරමින් 2008 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2009 පළමු කාර්තුවේදී මතුපිට උද්ධමනය පහළ අගයක් ගන්නා ලදී. 2008 මැයි මාසයේදී වාර්ෂික සාමාන්‍ය උද්ධමන අනුපාතය සියයට 17.4 ට සාපේක්ෂව 2009 වර්ෂයේ මැයි මාසයේදී එම අගය සියයට 14.7 දක්වා තව දුරටත් පහළ යන ලදී. එමෙන්ම මිල පීඩනය පිළිබඳව මැනීම පිළිබඳව වූ දර්ශකය වන මූලික උද්ධමනය 2009 පළමු කාර්තුවේදී පහළ යන ලදී, කෙසේ නමුත්, 2008 මැයි මාසයේදී මූලික උද්ධමනය සියයට 9.6 ක් වූ අතර 2009 මැයි මස වන විට එය

සියයට 13.5 දක්වා ලඟා විය. අපේක්ෂිත උද්ධමන මට්ටම ද සැලකිය යුතු ලෙස පවත්වාගෙන යාමට හැකි විය. ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ හාණ්ඩ මිල ගණන් ස්ථාවර වීමත් සමඟම දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරත්වය නිසා උද්ධමනය තනි අගයකට තවදුරටත් රඳා පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය.

2.2 වගුව

ශ්‍රී ලංකාවේ මතුපිට උද්ධමනය හා මූලික උද්ධමනය

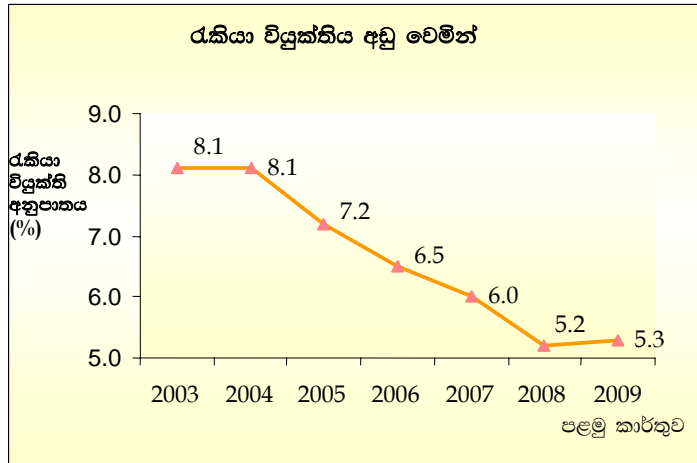
මාසය	මතුපිට උද්ධමනය කො.ප.මි.ද. අනුව	මූලික උද්ධමනය
2008		
ජනවාරි	20.8	6.9
පෙබරවාරි	21.6	8.5
මාර්තු	23.8	9.3
අප්‍රේල්	25.0	9.3
මැයි	26.2	9.6
ජූනි	28.2	14.1
ජූලි	26.6	17.2
අගෝස්තු	24.9	17.4
සැප්තැම්බර්	24.3	18.7
ඔක්තෝම්බර්	20.2	18.1
නොවැම්බර්	16.3	18.1
දෙසැම්බර්	14.4	15.7
2009		
ජනවාරි	10.7	15.5
පෙබරවාරි	7.6	14.8
මාර්තු	5.3	14.2
අප්‍රේල්	2.9	13.5
මැයි	3.3	13.5

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

රැකියා විප්ලවය

2003-2009 කාල සීමාවේදී වාර්ෂික රැකියා විප්ලවය අනුපාතය සලකා බැලීමේදී රැකියා විප්ලවය පහත බැසීමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම් කෙරේ. ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රම බලකා සමීක්ෂණය අනුව, 2008 පළමු කාර්තුවේදී සියයට 5.1 ක්ව පැවැති රැකියා විප්ලවය අනුපාතය, 2009 වර්ෂයේ සලකා බලන කාලය තුළදී (උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් හැර) සියයට 5.3 දක්වා ආන්තිකව වැඩි විය.

2.3 රූප සටහන

2009 වර්ෂයේ පළමු කාර්තුව තුළ මිලියන 7.7 ක සංඛ්‍යාවක් සේවයේ නියුක්තව ඇත. සමස්ත රැකියා නියුක්තික සංඛ්‍යාවන් සියයට 42 ක් සේවා අංශයේද, කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික අංශවල පිළිවෙලින් සියයට 34 ක් හා සියයට 25 ක් රැකියා නියුක්තව සිටී.

බාහිර අංශයේ සංවර්ධනය

අපනයන

2009 පළමු කාර්තුවේදී ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන අංශයේ වර්ධනය සඳහා ලෝක ආර්ථික පසුබෑම අහිතකර බලපෑමක් එල්ල කරන ලදී. 2009 පළමු කාර්තුවේදී අපනයන වෙළෙඳාමේ මූර්ත වටිනාකම සියයට 0.7 කින් අඩු විය. 2009 වර්ෂයේ පළමු මාස හතර තුළ අපනයන ආදායම සියයට 16.2 කින් එනම් ඇ. ඩො. මිලියන 2,085 දක්වා පහත වැටුණි. ආර්ථික අර්බුද තත්ත්වය හේතුවෙන් ගෙන විශේෂයෙන් ඇමරිකා එක්සත්

ජනපදයේ සහ යුරෝපීය රටවල්වල හටගත් අඩු ඉල්ලුම හේතුවෙන් කෘෂි අපනයන වල මිල ගණන් පහල යාම දක්නට ලැබුණු අතර මුළු අපනයන ඉපයුම්වලින් සියයට 22 ක පමණ දායකත්වයක් ලබා දෙන කෘෂි අපනයන 2009 වර්ෂයේ පළමු මාස හතර තුළ සියයට 23.8 කින් එනම් ඇ.ඩො. මිලියන 449.5 දක්වා අඩු විය. කෙසේ වෙතත්, 2008 වර්ෂයේ අදාළ කාල පරිච්ඡේදය හා සසඳන කළ 2009 වර්ෂයේ පළමු කාර්තුව තුළදී තේ, රබර් සහ පොල් යන බෝගවල අපනයන ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් සියයට 8.2 කින් සියයට 46.9 කින් සහ සියයට 312.9 කින් ඉහළ යන ලදී. ආර්ථික අර්බුදයට පෙර පැවැති භාණ්ඩවල මිල ගණන් ඉහළයාම, එම අර්බුදය උග්‍රවීමත් සමඟම අඩුවීම හේතුවෙන් 2009 පළමු කාර්තුව තුළදී තේ, රබර් සහ පොල් යන බෝග වර්ගවල මිල ගණන් (කි. ග්‍රෑම් හෝ ගෙඩියකට / ඇ.ඩො.) පිළිවෙලින් සියයට 8.2 ක්, 46.9 කින් සහ 5.9 කින් අඩු විය. මෙම වර්ධනාත්මක තත්ත්වයන් හමුවේ තේ සහ රබර් සඳහා කොළඹ වෙන්දේසියේ පැවැති මිල ගණන් පිළිවෙලින් සියයට 1.3 කින් සහ 48.3 කින් අඩු විය. කෙසේ වෙතත් 2009 අප්‍රේල් මාසය වන විට තේ මිල ගණන් මෙම වර්ෂයට පෙර පැවැති තත්ත්වයට එනම් කි. ග්‍රෑමයක් ක් ඇ. ඩො. 4.00 මට්ටමට ලඟා විය. 2009 වර්ෂයේ පළමු මාස හතර තුළ පොල් අපනයන ආදායම සියයට 44 කින් වැඩි වූ අතර පොල් මද අපනයන ආදායම සියයට 88 කින් ඉහළ යන ලදී. මෙම වර්ධනය අත්කරගත්තේ 2009 අප්‍රේල් මස වන විට පොල් මිල ගණන් සියයට 43.4 කින් අඩුවීමත් මධ්‍යයේය. 2009 පළමු මාස හතර තුළ සුළු කෘෂි අපනයන බෝගවල අපනයන ඉපයුම සියයට 29.7 කින් අඩුවී ඇ. ඩො. මිලියන 64 ක් අඩු විය.

2008 වර්ෂයේ වාර්තා වූ ඇ.ඩො. මිලියන 1,850 ට සාපේක්ෂව 2009 පළමු මාස හතර තුළ කර්මාන්ත අපනයන ඉපයුම් සියයට 12.9 කින් අඩුවී ඇ.ඩො. මිලියන 1,612 ක් විය. 2009 වර්ෂයේ මුල් මාස හතර තුළ රෙදි පිළි සහ ඇඟළුම් අංශයේ වර්ධනය සියයට 2 කින් වැඩිවී ඇ. ඩො. මිලියන 1,053 ක් විය. මෙම කාලය තුළදී සම්භාණ්ඩ, පාවහන් සහ ගමන් භාණ්ඩ අංශය සියයට 23 කින් වර්ධනය වී ඇත. 2009 ජනවාරි- අප්‍රේල් කාලය තුළ බණිජ ද්‍රව්‍ය අපනයනය සියයට 50.6 කින් එනම් ඇ. ඩො. මිලියන 23.6 කින් අඩු වූ අතර ආහාර, පාන වර්ග, දුම්කොළ අංශය සහ රබර් නිෂ්පාදනය යන උප අංශයන් පිළිවෙලින් සියයට 15 කින් සහ සියයට 41 කින් අඩු විය.

ආනයන

අදාළ කාල සීමාව තුළදී සියළුම ප්‍රධාන භාණ්ඩ වර්ගවල ඝෘණාත්මක වර්ධනයක් සනිටුහන් විය. ලෝක ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් ආර්ථික කටයුතුවල පසුබෑම පෙන්නුම් කරමින් ප්‍රධාන භාණ්ඩයන්හි ආනයන මිල ගණන් පහල යාම හමුවේ පවා පැවැති අඩු ඉල්ලුම හේතුවෙන් 2009 වර්ෂයේ අප්‍රේල් මස අවසාන වන විට ආනයන වියදම සියයට 36.9 කින් අඩුවී ඇ. ඩො. මිලියන 2,891 ක් විය. සීනි, තිරිඟු කිරි නිෂ්පාදන සහ අනෙකුත් ආහාර

ද්‍රව්‍යයන්හි ආනයන වියදම අඩුවීම හේතු කොට ගෙන පාරිභෝගික භාණ්ඩ සඳහා වූ ආනයන වියදම සියයට 32.1 කින් අඩු විය. ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ සිනි මිල ගණන් වැඩිවීමත් සමඟම 2009 අප්‍රේල් මාසයේදී සිනි ආනයන මිල සියයට 16.3 කින් වැඩි විය. ඊට අමතරව මෝටර් රථ සහ විද්‍යුත් උපකරණ ආනයනය පිළිවෙලින් සියයට 72 කින් සහ සියයට 61 කින් අඩු විය.

2008 පළමු මාස හතරේදී ඇ. ඩො. මිලියන 3,440 ක්ව පැවැති ඛනිජ තෙල් නොවන අන්තර් භාණ්ඩ ආනයනය, 2009 වර්ෂයේ අදාළ කාල සීමාව සඳහා ඇ.ඩො. මිලියන 2,406 ක් විය. ඛනිජ තෙල් හා පොහොර ආනයනයන් පහළයාමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අන්තර් භාණ්ඩ සඳහා වූ මුළු ආනයන වියදම සියයට 44.8 කින් අඩුවී ඇ. ඩො. මිලියන 1,446 ක් විය. මෙම කාල සීමාවේදී ඛනිජ තෙල් ආනයනය සියයට 57 කින් එනම් ඇ. ඩො. මිලියන 485 කින් පහත වැටුණු අතර පොහොර ආනයනයද සියයට 75 කින් අඩු විය. බොර තෙල් බැරලයක සාමාන්‍ය ආනයන මිල ඇ. ඩො. 43 සිට ඇ. ඩො. 50 දක්වා මද වශයෙන් වැඩි වූ අතර 2009 වර්ෂයේ ඉදිරි කාල සීමාව තුළදී තව දුරටත් බොරතෙල් මිල ගණන් වැඩි වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. සමස්ථ ලෝක ඉල්ලුම පහළ යාමක් පෙන්නුම් කරමින් රෙදිපිළි සහ මැණික් ආනයනයද පිළිවෙලින් සියයට 18 කින් සහ සියයට 43 කින් පහත වැටුණි. ආර්ථික වර්ධනය මන්දගාමී බව පෙන්නුම් කරමින් ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයනයද සියයට 23 කින් අඩුවී ඇ. ඩො. මිලියන 781 ක් විය.

වෙළෙඳ හිඟය

අපනයන ඉපයුම් සහ ආනයන වියදම අඩුවීම සමගින් ආනයන භාණ්ඩ සඳහා වූ ඉල්ලුම අඩුවීම සහ ආනයන මිල ගණන් අඩුවීම පිළිබිඹු කරමින්, 2009 ජනවාරි- අප්‍රේල් කාලසීමාව තුළදී සමුච්චිත වෙළෙඳ හිඟය සියයට 61.5 කින් අඩුවී ඇ. ඩො. මිලියන 806 ක් විය. 2008 වර්ෂයේ අදාළ කාල පරිච්ඡේදය තුළදී අදාළ වෙළෙඳ හිඟය වූයේ ඇ. ඩො. මිලියන 2,091 කි.

පෞද්ගලික සංක්‍රාම

ලෝක ආර්ථික පසු බැම හමුවේ වුවද, 2008 වර්ෂයේ මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළ පෞද්ගලික සංක්‍රාම ඇ. ඩො. මිලියන 1,047 ක් විය.

2009 වර්ෂයේ මුල් මාස හතර තුළ පෞද්ගලික සංක්‍රාම ඇ. ඩො. මිලියන 1,034 විය. මෙම කාලසීමාව තුළදී පෞද්ගලික සංක්‍රාම, සියයට 28 කින් එනම් ඇ. ඩො. මිලියන 228 ක වෙළෙඳ හිඟය ඉක්මවා යෑමකි.

වගුව 2.3
විදේශ වෙළඳාම

කාණ්ඩය	2008 ජන - අප්‍රේල් සමුච්චිත අගය ඇ.ඩො. මිලියන	2009 ජන-අප්‍රේල් සමුච්චිත අගය ඇ.ඩො. මිලියන
අපනයන	2,488	2,085
කෘෂිකාර්මික අපනයන	590	450
තේ	411	300
අනෙකුත්	179	149
කාර්මික අපනයන	1,850	1,612
ආහාර පාන වර්ග හා දුම්කොළ	141	119
රෙදි පිළි හා ඇඟළුම්	1,033	1,053
රබර් නිෂ්පාදන	176	104
දියමන්ති හා ස්වර්ණභාජන	113	80
අනෙකුත්	387	256
බණිජ නිෂ්පාදන	48	24
වර්ග නොකළ	0	0
ආනයන	4,579	2,891
පාරිභෝගික භාණ්ඩ	913	621
ආහාර හා පාන වර්ග	554	406
අනෙකුත් පාරිභෝගික භාණ්ඩ	359	214
මෝටර් රථ සහ යතුරු පැදි	152	43
අතර මැදි භාණ්ඩ	2,621	1,446
බණිජ තෙල්	1,140	485
පොහොර	123	31
රසායනික ද්‍රව්‍ය	115	86
රෙදිපිළි හා ඇඟළුම්	532	435
දියමන්ති	104	59
අනෙකුත් අතර මැදි භාණ්ඩ	609	350
ආයෝජන භාණ්ඩ	1,013	781
යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ	467	32
ප්‍රවාහන උපකරණ	139	124
ප්‍රවාහන උපකරණ	297	249
අනෙකුත් ආයෝජන භාණ්ඩ	110	84
වර්ග නොකළ	31	44
වෙළෙඳ හිඟය	-2,091	-806

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

නිල සංචිත

2009 අප්‍රේල් මස අවසන් වන විට ආසියානු නිශ්චාලන හවුල් (ACU) අරමුදල් සහිතව සහ රහිතව වූ දළ නිල සංචිත පිළිවෙලින් ඇ. ඩො. මිලියන 1,471 ක් සහ ඇ. ඩො. මිලියන 1,296 ක් විය. මෙම දළ නිල සංචිත අගයට දේශීය බැංකු දෙකක් විසින් තබන ලද ඇ. ඩො. මිලියන 165 ක තැන්පතු ප්‍රමාණයක් ද අඩංගු වේ. වෙළෙඳපොල තුළින් විදේශ විනිමය ඇදගැනීම මගින් නිල සංචිත සැලකිය යුතු මට්ටමක පවත්වා ගැනීමේ ක්‍රියාදාමය පිළිබිඹු කරමින්, 2009 ජූනි 19 දා වන විට එසේ ආකර්ශණය කර ගන්නා ලද සංචිත ප්‍රමාණය ඇ. ඩො. මිලියන 367 ක් විය. මෙම කාල සීමාව තුළ ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර (SLDBs) නිකුතුව මගින් ඇ. ඩො. මිලියන 66 ක දළ නිල සංචිත ප්‍රමාණයක් ද ආකර්ශණය කර ගන්නා ලදී. ඉදිරි විකුණුම් හා විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් සහ මෝටර් වාහන හා තෝරාගන්නා ලද පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයනයන් සඳහා පනවා තිබූ ආන්තික තැන්පතු සහ අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ සඳහා පනවා තිබූ සීමා ඉවත් කිරීම මෙහි ප්‍රතිඵලයකි. විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොල තිවු කිරීම සඳහාත් විදේශ ආයෝජන ආකර්ශනය කර ගැනීම සඳහාත් මෙම පියවර වැදගත් වනු ඇත.

මූල්‍ය අංශයේ සංවර්ධනය

උද්ධමනයේ සහ උද්ධමන අපේක්ෂාවේ සීග්‍ර පහත යෑමත් මුදාගත් ප්‍රදේශවල පුනරුත්ථාපන හා සංවර්ධන කටයුතු හේතුවෙන් ඉහළ යන දේශීය ඉල්ලුම, සහ නාමික විනිමය අනුපාතයේ නම්‍යශීලී බව යන වාතාවරණත් තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික කටයුතු තව දුරටත් කඩිනම් කිරීමේ අරමුණින් 2009 ජූනි මාසයේදී ප්‍රතිපත්තිමය පොලී අනුපාතය ලක්ෂමය ඒකක 50 කින් තව දුරටත් අඩු කරන ලදී. ඒ අනුව 2009 ජූනි මාසය වන විට ප්‍රති මිලදී ගැනුම් අනුපාතය සියයට 11.50 සිට සියයට 8.50 දක්වාත් ප්‍රතිවිකුණුම් අනුපාතය සියයට 12 සිට සියයට 11 දක්වා අඩු කිරීමට අඩු කරන ලදී. මහ බැංකු ප්‍රතිපත්ති අනුපාත අඩු කිරීම, දේශීය ණය වෙළෙඳපොලේ තත්ත්වයන් ලිහිල් කිරීම සඳහා උපකාරී වූ අතර එමගින් ණය සංසරණය වැඩි වීමත් සමගම වෙළෙඳපොලේ පොලී අනුපාත පහළ යාම සඳහා රුකුලක් විය. මෙම ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් 2009 මැයි මස වන විට පුළුල් මුදල් සැපයුම සියයට 10.3 දක්වා අඩු විය.

ඉතිහාසයේ වාර්තා කළ ඉහළම දෛනික ප්‍රතිශතාත්මක වර්ධනය සනිටුහන් කරමින් කොටස් වෙළෙඳපොල මෙහෙයුම් කටයුතු 2009 පළමු කාර්තුවේදී සැලකිය යුතු වර්ධනයක් අත්පත් කර ගන්නා ලදී. සියළු කොටස් මිල දර්ශකය (ASPI) ඇ. ඩොලර් වශයෙන් ගත් කළ සියයට 16.3 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී.

2009 ජනවාරි - මැයි කාලය තුළදී දෛනික පිරිවැටුම සියයට 82 කින් වැඩි වෙමින් එනම් රුපියල් මිලියන 751 දක්වා ඉහළ ගිය අතර ඍජු විදේශ ආයෝජන රට තුළට ගලා ඒම පෙන්නුම් කරමින් මිලංකා හා සියළු කොටස් මිල දර්ශකයද පිළිවෙලින් සියයට 18 කින් සහ සියයට 16 කින් ඉහළ යන ලදී. එමෙන්ම මෙම යහපත් තත්ත්වය හේතුකොට ගෙන කොළඹ කොටස් වෙළෙඳපොළේ ආයෝජනය සඳහා දේශීය ව්‍යවසායකයන්ද ධෛර්යමත් විමක් සිදුවේ.

3 වන පරිච්ඡේදය

විදේශ ආධාර

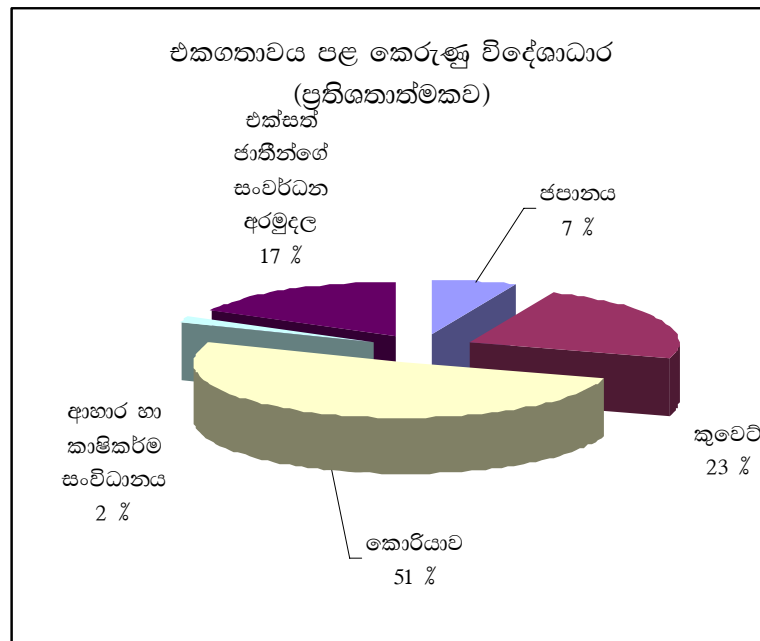
2009 වර්ෂයේ ජනවාරි මස සිට මැයි මස අවසානය දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළදී, ණය හා ප්‍රදාන ගිවිසුම් ප්‍රදායකයන් විසින් ලබා දීමට එකඟ වී ඇති මුළු ආධාර ප්‍රමාණය ඇ. ඩො. මිලියන 147.73 ක් වේ. මෙම ආධාර ප්‍රමාණයෙන් ඇ. ඩො. මිලියන 110.43 ක් ව්‍යාපෘති ණය වන අතර ඇ. ඩො. මිලියන 37.30 ක් ප්‍රදානයන් වේ.

3.1 වගුව
එකඟතාවය පළ කෙරුණු විදේශාධාර
(2009 ජනවාරි-මැයි)

ප්‍රදායකයා	ඇ.ඩො. මිලියන
ජපානය	9.74
ක්වේට්	34.09
කොරියාව	76.34
ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය	2.26
එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල	25.30
එකතුව	147.73

මූලාශ්‍රය : විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව

3.1 රූප සටහන

3.2 වගුව

2009.01.01 සිට 2009.05.31 දින දක්වා කාලය තුළ ලබා දීමට එකඟ වී ඇති විදේශ ආධාර ඇ. ඩො. (මිලියන)

අංශය	ප්‍රදායකයා	ව්‍යාපෘතියේ නම	ණය	ප්‍රදාන
කෘෂිකර්මය	ජපානය	අඩු වරප්‍රසාදලාභී ගොවීන් සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතා ව්‍යාපෘතිය- 2KR-2008		5.42
	ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය	අභ්‍යන්තර අවතැන් වූ පුද්ගලයින් සඳහා වූ කඩිනම් කෘෂිකාර්මික සහාය		0.36
වාරිමාර්ග	ක්වේට්	කළුගඟ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	34.09	
සෞඛ්‍ය සහ සමාජ සුභසාධනය	ජපානය	අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහලේ දෙවන අදියර		4.33
	එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල	වතු ප්‍රජා සමාජ සංවර්ධනය		0.10
ජල සම්පාදනය	කොරියාව	රුහුණුපුර ජලසම්පාදන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	76.34	
ධීවර	ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය	දකුණු සහ අග්නිදිග ආසියානු රටවල් සඳහා වූ කලාපීය ධීවර ජීවනෝපාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය		1.90
නීති	එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල	දූෂණයට එරෙහි ක්‍රියාමාර්ග		0.30
	එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල	නීතිය සඳහා සමාන ප්‍රවේශය දෙවන අදියර		7.74
පාරිසරික	එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල	වැසිවනාන්තරවල ජීව විවිධත්ව සංරක්ෂණය		0.22
කළමනාකරණය සහ ආයතනික සංවර්ධනය	එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල	දකුණු දකුණු සහයෝගීතාව හරහා හැකියා සංවර්ධනය		0.13
පශු සම්පත් සංවර්ධනය	එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල	නැවත නගා සිටුවීමේ ව්‍යාපෘතිය		16.80
එකතුව			110.43	37.30

මූලාශ්‍රය : විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව

ගිවිසුම්ගත එහෙත් නිදහස් ශේෂයන්

රජයේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා 2009 මැයි මස අවසන් වන විට ගිවිසුම්වලට එළඹ ඇති එහෙත් නිදහස් කර නොමැති මුළු විදේශ මූල්‍යයේ ශේෂය ඇ. ඩො. බිලියන 5.36 කි. මෙම විදේශ ආධාර එකඟතාවයන් යටතේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ව්‍යාපෘති වසර 2-5 කාල පරාසයක් තුළ නිම කිරීමට සැලසුම් කර ඇති බැවින් මෙම ආධාර උපයෝජනය එම කාල පරාසය තුළ ක්‍රමිකව සිදුවනු ඇත. එම මුදල් උපයෝජනය කරනු ලබන ආකාරය 3.3 වන වගුවෙහි දක්වා ඇත.

3.3 වගුව

**ගිවිසුම්ගත එහෙත් නිදහස් කර නොමැති ශේෂයන්
- 2009 මැයි 31 දිනට අංශමය වශයෙන්**

අංශය	ඇ.ඩො. මිලියන	මුළු අගය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
මාර්ග සහ ප්‍රවාහනය	1,162.8	21.7
වරාය	740.8	13.8
ජලසම්පාදනය සහ සනීපාරක්ෂාව	568.1	10.6
සූනාමි ප්‍රතිසංස්කරණ	317.2	5.9
සෞඛ්‍ය , අධ්‍යාපන සහ වෘත්තීය පුහුණු	333.7	6.2
විදුලිබල හා බලශක්ති	708.4	13.2
පුද්ගලික අංශය සංවර්ධනය	100.8	1.9
කෘෂිකාර්මික , ධීවර, වාරිමාර්ග සහ ඉඩම්	783.2	14.6
ගැටුම්වලින් හානියට පත් ප්‍රදේශ ප්‍රතිසංස්කරණය	83.9	1.6
ග්‍රාමීය සංවර්ධනය	73.2	1.4
පරිසර හා ස්වාභාවික සම්පත්	54.2	1.0
තොරතුරු තාක්ෂණ, විද්‍යා හා තාක්ෂණ	43.2	0.8
නිවාස හා නාගරික සංවර්ධනය	58.9	1.1
වෙනත්	330.2	6.2
එකතුව	5,358.6	

මූලාශ්‍රය : විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව

විදේශ ආධාර උපයෝජනය

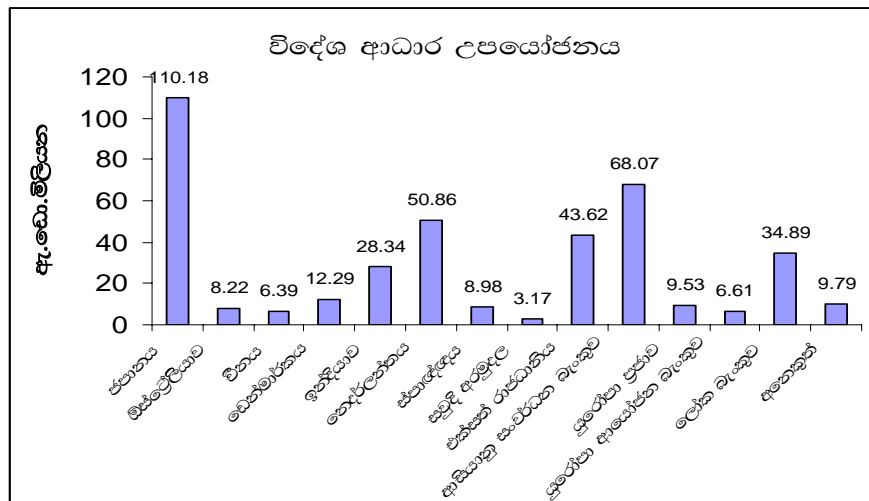
2009 මැයි මස අවසන් වන විට සමස්ත විදේශ ආධාර ලැබීම් ප්‍රමාණය ඇ. ඩො. මිලියන 402.94 ක් විය. සම්පූර්ණ විදේශ ආධාර ලබා දීම් වලින් ඇ. ඩො. මිලියන 316.4 ක් ව්‍යාපෘති ණය වශයෙන්ද ඇ. ඩො. මිලියන 86.54 ක් ප්‍රදාන වශයෙන් ද විය.

**3.4 වගුව
විදේශ ආධාර උපයෝජනය**

ප්‍රදායකයා	ණය	ප්‍රදාන	එකතුව
ජපානය	110.36	0.57	110.93
ඔස්ට්‍රේලියාව	8.23		8.23
චීනය	6.40		6.40
ඩෙන්මාර්කය	13.61		13.61
ඉන්දියාව	28.34		28.34
නෙදර්ලන්තය	10.35	49.45	59.80
ස්පාඤ්ඤය	8.98		8.98
සෞදි අරාබි	3.17		3.17
එක්සත් රාජධානිය	32.36		32.36
ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	64.95	3.12	68.07
යුරෝපා ප්‍රජාව		9.55	9.55
යුරෝපා ආයෝජන බැංකුව	6.61		6.61
ලෝක බැංකුව	14.37	20.53	34.9
එක්සත් ජාතීන්ගේ ආයතන	0.65	2.23	2.88
අනෙකුත්	8.02	1.09	9.11
එකතුව	316.40	86.54	402.94

මූලාශ්‍රය : විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව

3.2 රූපසටහන

විදේශ ණය

- 2009 මැයි මස අවසානයේදී රජයේ සමස්ථ ණය ප්‍රමාණය ඇ. ඩො. බිලියන 12.06 ක් විය. 2008 අවසන් වන විට පැවති විදේශ ණය ප්‍රමාණය සමඟ සසඳා බැලීමේදී මෙය ඇ.ඩො. මිලියන 250 ක අඩුවීමකි.
- 2009 මැයි 31 වන දින විට සමස්ථ විදේශ ණය සේවා ගෙවීම් ප්‍රමාණය ඇ. ඩො. මිලියන 223.4 ක් විය. එයින් ඇ. ඩො. මිලියන 145.7 ක් ණය වාරික ගෙවීම් වන අතර ඇ. ඩො. මිලියන 77.7 ක් පොලී ගෙවීම් වේ. 2009 වසර සඳහා ඇස්තමේන්තු කර ඇති සමස්ථ ණය සේවා ගෙවීම් ප්‍රමාණය ඇ. ඩො. මිලියන 900 ක් වන අතර, එයින් සියයට 24.8 ක් 2009 මැයි 31 වන විට ගෙවා අවසන් කර ඇත.